

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ 4432
ISSN: 1108-7315

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ - ΑΡ. ΦΥΛ. 161, ΧΡΟΝΟΣ 34ος, ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2024 - ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

- Γερμανικές οφειλές από τις ναζιστικές θηριωδίες
- Σχοδείο φυλακών Κορυδαλλίου

- Κύπρος: Πενήντα χρόνια κατοχής

EDITORIAL

ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ!

Δεν ξεχνώ την Κύπρο! Κι ας πέρασαν πενήντα ολόκληρα χρόνια από την εισβολή του Αττίλα. Όσο κι αν μας πικραίνουν εκείνα τα γεγονότα, οφείλουμε να θυμόμαστε και να θυμίζουμε στις επόμενες γενιές τι έγινε, τι δεν έγινε και τι έπρεπε να γίνει. Η Δ.Ε. δεν θα μπορούσε να μείνει αδιάφορη σε αυτή τη θλιβερή επέτειο. Για «τα δικά μας διαχρονικά λάθη», αλλά και την «πολιτική των ισχυρών» γράφει ο κατ'εξοχήν καθύλην αρμόδιος **Δημήτριος Αλευρομάγειρος**, Αντιστράτηγος Ε.Α., ο οποίος έλαβε μέρος στην αντίσταση κατά των εισβολέων ως επικεφαλής των υπερασπιστών της Λευκωσίας. Ταυτόχρονα, ο **Δημήτρης Σταθακόπουλος** μας θυμίζει τα γεγονότα της εποχής εκείνης.

Δεν ξεχνώ τις ναζιστικές θηριωδίες κατά τη διάρκεια της κατοχής και τις συναφείς γερμανικές οφειλές προς τη Χώρα μας! Ο ΔΣΠ μαζί με τον Δήμο Πειραιά, συνδιοργάνωσαν και φιλοξένησαν ένα πολύ ενδιαφέρον συνέδριο, πανελλήνιας εμβέλειας και απήχησης για τις οφειλές αυτές. Η βαρυσήμαντη εισήγηση στο συνέδριο αυτό του τέως Προέδρου της Δημοκρατίας **Προκόπη Παυλόπουλου**, φιλοξενείται

στις σελίδες που ακολουθούν, καθώς και το πολύ ενδιαφέρον άρθρο για τα συμπεράσματα του συνεδρίου του Προέδρου του ΔΣΠ **Ηλία Κλάππα**.

Είναι ήδη γνωστές οι προσπάθειες του Συλλόγου να αναδείξει την ανάγκη υποστήριξης των εκπαιδευτικών δομών στις φυλακές, αλλά και δημιουργίας νέων όπου δεν υπάρχουν. Η **Ιωάννα Θεοδωράτου** διεισδύει στις αίθουσες του σχολείου του Καταστήματος Κράτησης Ι (ανδρών) Κορυδαλλού και συνομιλεί με τη διευθύντρια του Σχολείου **Πέπη Ορφανάκη**, μια εκπαιδευτικό με όραμα και ενσυναίσθηση, για τις δυσκολίες και τη σημασία της εκπαίδευσης των κρατούμενων. Από την άλλη, ο Πρόεδρος της ΕΑΝΔΙΠ **Παναγιώτης Σταματογιάννης**, «ανακρίνει» έναν ακόμη νέο συνάδελφο, που μας μιλά για τις δυσκολίες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι δικηγόροι της γενιάς του.

Στο τεύχος αυτό φιλοξενούνται δύο πολύ ενδιαφέροντα και χρήσιμα νομικά άρθρα: Του **Γρηγόρη Γαϊτανάρου** σχετικά με την οριστικοποίηση των πρώτων εγγραφών στο Κτηματολόγιο και της **Μαρίας Αλειφερο-**

πούλου, για την ασφάλεια και ασφάλιση των πλοίων αναψυχής και τουρισμού. Και, μια και ο λόγος για πλοία, ο **Διονύσης Τσελέντης** μας θυμίζει τα πλοία που τις δεκαετίες του 60 και του 70 όργωναν τον Αργοσαρωνικό, τα πλοία της πρώιμης νιότης μας, που πολλοί από εμάς αγαπήσαμε. Ο **Δημήτρης Πιστικός** μας συστήνει τον σατιρικό επιγραμματοποιό Λουκίλλιο, και τα σκωπτικά του επιγράμματα, ενώ ο **Νίκος Κωνσταντινίδης** μας ταξιδεύει στο λαμπερό φως των Ιμπρεσιονιστών.

Πριν λίγες ημέρες δυστυχώς απο-

χαιρετήσαμε την επί χρόνια συνεργάτη του Περιοδικού, **Κατερίνα Βαραμογιάννη**, που τα άρθρα της, κυρίως φιλοσοφικού περιεχομένου, άφησαν εποχή, αλλά και τον παλιό καλό συνάδελφο τον **Παύλο Αμπάτη**, εμβληματική φυσιογνωμία επί δεκαετίες στις αίθουσες των ακροατηρίων της Σκουζέ. Θερμά συλλυπητήρια στις οικογένειες των δύο αγαπημένων συναδέλφων.

Η Συντακτική Επιτροπή της Δ.Ε. εύχεται σε όλους το Καλοκαίρι αυτό να είναι γεμάτο μόνο από ευχάριστες στιγμές.

Ηλίας Τζιτζικάκης
Συντονιστής Συντακτικής Επιτροπής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡ. ΦΥΛ. 161 ΧΡΟΝΟΣ 34^{ος}, ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ

ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ
ISSN: 1108-7315
ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47, ΠΕΙΡΑΙΑΣ
ΤΗΛ.: 210-4176.251
<http://www.dspeir.gr>
ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ
ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ:

ΗΛΙΑΣ ΚΛΑΠΠΑΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.Π.

ΗΛΙΑΣ ΤΖΙΤΖΙΚΑΚΗΣ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ititzikakis@gmail.com

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
ΛΙΛΗ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ
apostev@gmail.com
ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΚΟΥΤΣΗΣ
lakoutsis.p@gmail.com

ΜΕΛΗ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:

Αβραμίδης Γιάννης
Αθιφεροπούλου Μαρίνα
Αποστολίδου Λίλη
Βλάχος Μιχάλης
Βούτας Ιωάννης
Γαϊτανάρος Γρηγόρης
Γεωργούλια Ιωάννα
Θεοδωράτου Ιωάννα
Καρυδάς Κυριάκος
Λακούτσας Πέτρος
Μιχαλακάκος Θεόδωρος
Μπενετάτου Νικολέττα
Πατρικοπούλου Ελένη
Πιστικός Δημήτριος
Σαουντζάκης Γιώργος
Σαρρής Θεόδωρος
Τσαγκαράκη - Μπαϊζου Κική
Τσελέντης Διονύσης
Τσουρούλης Ευάγγελος
Φλωροπούλου - Μακρή Μαίρη

* Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται
* Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν προσωπικές απόψεις
* Επιτρέπεται η αναδημοσίευση κειμένου υπό τον όρο να αναγραφεί η πηγή

Τυπογραφείο
Καραγιάννη

Νοταρά 92, Πειραιάς 185 35 | τηλ.: 210 4136 322 - 210 4170 479
e-mail: info@typokaragianni.gr | site: typokaragianni.gr

σελ. 4

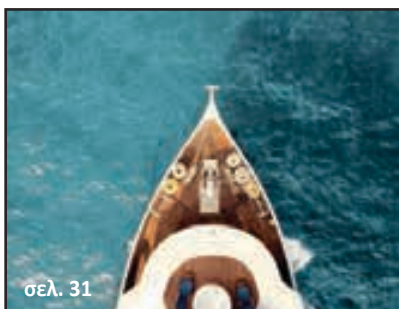
σελ. 6

σελ. 9

σελ. 17

σελ. 31

Editorial

σελ. 1

Γερμανικές οφειλές από τις ναζιστικές θηριωδίες κατά τη διάρκεια της κατοχής

σελ. 4

Το νομικώς ενεργό και δικαστικώς επιδιωξιμό των απαιτήσεων της Ελλάδας κατά της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας αναφορικά με το κατοχικό δάνειο και με τις εν γένει αποζημιώσεις για τα θύματα και τις καταστροφές της ναζιστικής θηριωδίας

σελ. 6

Γερμανικές οφειλές από τη ναζιστική κατοχή: Ζήτηση νομιμότητας, δικαιοσύνης και αξιοπρέπειας Συμπεράσματα του Συνεδρίου που έγινε στον Πειραιά, 1-6-2024

σελ. 9

Κύπρος 1974 – 2024 Τα δικά μας διαχρονικά λάθη και η πολιτική των ισχυρών της Γης συνέτειναν στην καταστροφή της Κύπρου

σελ. 12

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: με την Πέπη Ορφανάκη, Διευθύντρια Εκπαιδευτικών Δομών Φυλακών Κορυδαλλού

σελ. 17

Συντονιστική / Δραστηριότητες ΔΣΠ

σελ. 22

Τα πλοία που αγαπήσαμε

σελ. 23

Συνέντευξη με έναν νέο Δικηγόρο

σελ. 25

Η οριστικοποίηση των πρώτων εγγράφων στο κτηματολόγιο: απόψεις, περιπτώσεις και ειδικά θέματα

σελ. 27

Θαλάσσιος τουρισμός, πλοία αναψυχής, τουριστικά ημερόπλοια, ασφάλεια & ασφάλιση

σελ. 31

Πενήντα (50) χρόνια από την εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο

σελ. 35

ΣΤΙΞΕΙΣ

Οι «ποιητές» κατά τον σατιρικό επιγραμματοποιό Λουκίλλιο της «Παλατινής Ανθολογίας»

σελ. 39

Εκδήλωση για την παρουσίαση της ποιητικής συλλογής της Δικηγόρου Β. Κατσαγώνη

σελ. 42

Το λαμπερό φως των Ιμπερσιονιστών ως αντίθεση στο έρεβος του πολέμου

σελ. 43

Εις μνήμη

σελ. 47

Σκάκι

σελ. 48

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά και ο Δήμος Πειραιά υπήρξαν οικοδεσπότες ενός πολύ ενδιαφέροντος Συνεδρίου με θέμα «**ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΟΦΕΙΛΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΝΑΖΙΣΤΙΚΕΣ ΘΗΡΙΩΔΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ**» που διοργανώθηκε με επιτυχία και μεγάλη συμμετοχή πολιτών την 1^η Ιουνίου 2024 στο Δημοτικό Θέατρο Πειραιά με αφορμή τη συμπλήρωση τη φετινή χρονιά των 80 χρόνων από την απελευθέρωση της Ελλάδας από τον ναζιστικό/φασιστικό ζυγό.

σιστικό ζυγό.

Συνδιοργανωτές του Συνεδρίου ήταν το Εθνικό Συμβούλιο Διεκδίκησης των Οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα (ΕΣΔΟΓΕ), οι Δήμοι Διστόμου-Αράχωβας-Αντίκυρας, Καλαβρύτων και Βιάννου, οι οικείοι Δικηγορικοί Σύλλογοι Λειβαδιάς (Πρόεδρος Βασίλης Δαλαμάγκας), Καλαβρύτων (Πρόεδρος Ανδρέας Οικονόμου) και Ηρακλείου (Πρόεδρος Νίκος Λογοθέτης), το Δίκτυο Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών περιόδου 1940-1945 και η Πανελλήνια Ένωση Δικηγόρων για τις Γερμανικές Αποζημιώσεις.

Στο Συνέδριο απηύθυναν χαιρετισμό ο Δήμαρχος Πειραιά **Γιάννης Μώραλης**, ο Δήμαρχος Διστόμου-Αράχωβας-Αντίκυρας **Γιάννης Σταθάς**, ο Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Λειβαδιάς **Βασίλης Δαλαμάγκας**, ο Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Καλαβρύτων **Ανδρέας Οικονόμου** και ο Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Ηρακλείου **Νίκος Λογοθέτης**.

Ο τέως Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Ακαδημαϊκός και επ. Καθηγητής Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ **Προκόπιος Παυλόπουλος** στην ομιλία του τόνισε ότι «*Οι αξιώσεις της Ελλάδας προς τη Γερμανία, από τις οποίες ουδέποτε και καθ' οιονδήποτε τρόπο έχουμε παραιτηθεί, είναι πάντα νομικώς ενεργές – πράγμα που σημαίνει ότι δεν τίθεται κανένα θέμα παραγραφής – και δικαστικώς επιδιώξιμες. Η άρνηση της Γερμανίας η οποία αγνοεί*

ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΟΦΕΙΛΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΝΑΖΙΣΤΙΚΕΣ ΘΗΡΙΩΔΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ

τα πλήρως τεκμηριωμένα νομικά επιχειρήματα της χώρας μας, είναι παντελώς αναιτιολόγητη και έρχεται σε κραυγαλέα αντίθεση προς την Ευρωπαϊκή και Διεθνή Νομιμότητα».

Ο Δήμαρχος Πειραιά **Γιάννης Μώραλης** στον χαιρετισμό του ανέφερε ότι «*Οι θηριωδίες των Ναζιστών, όχι μόνο*

στις «μαρτυρικές» πόλεις, στα Καλάβρυτα, στο Δίστομο, στη Βιάννο, αλλά και σε όλη την Ελλάδα, δεν μπορούν να ξεχαστούν. Φυσικά αυτό το γνωρίζουν και το νιώθουν ακόμα περισσότερο, οι κάτοικοι των περιοχών αυτών και κυρίως όσοι έχασαν με βίαιο τρόπο τους προγόνους τους στη διάρκεια της Κατοχής. Όσα χρόνια κι αν περάσουν, δεν μπορεί το θέμα αυτό να «παραγραφεί», όπως δεν έχει παραγραφεί από το συλλογικό υποσυνείδητο των ανθρώπων στις πόλεις και τα χωριά που βίωσαν αυτές τις θηριωδίες».

Ο Δήμαρχος Διστόμου-Αράχωβας-Αντίκυρας **Γιάννης Σταθάς** ανέφερε στον χαιρετισμό του ότι «*Προσπαθούμε να κρατάμε τη μνήμη ζωντανή και τη διεκδίκηση ενεργή. Είναι λυπηρό ότι καμία Κυβέρνηση δεν έδωσε τη συναίνεσή της για να εκτελεστεί η απόφαση του Πρωτοδικείου Διστόμου. Οφείλει η ελληνική κυβέρνηση με τη στήριξη των δημοκρατικών κομμάτων να εφαρμόσει το ομόφωνο Ψήφισμα της Βουλής των Ελλήνων της 17^{ης} Απριλίου 2019 διεκδικώντας σθεναρά και αποφασιστικά τις γερμανικές οφειλές.»*

Ο Δήμαρχος Καλαβρύτων και Πρόεδρος του Δικτύου Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών **Αθανάσιος Παπαδόπουλος** τόνισε ότι «*Δίνουμε σημασία στη νομική*

βάση του προβλήματος, ωστόσο η λύση απαιτεί πολιτική βούληση. Έχει φύγει η πρώτη γενιά από το Ολοκαύτωμα, έχουν φύγει οι χήρες και τα ορφανά και εύλογα αναρωτιόμαστε τι έκανε η χώρα μας για να λυθεί το πρόβλημα. Η Γερμανία πρέπει να πληρώσει για τα εγκλήματα πολέμου. **Δεν αρκεί η συγγνώμη**

για να σβήσει το παρελθόν. Τα συμπεράσματα από το συνέδριο αυτό πρέπει να πάνε στη Βουλή των Ελλήνων, να τοποθετηθεί ο Πρωθυπουργός και τα κόμματα».

Ο Δήμαρχος Βιάννου **Παύλος Μπαριτάκης** ανέφερε ότι «Έχουμε ηθική υποχρέωση να γίνονται εκδηλώσεις, συνέδρια, να βγάζουμε τα συμπεράσματά μας, να διεκδικούμε και να μην σταματάμε. Έχουμε υποχρέωση να ενημερώσουμε τη νεολαία για το Ολοκαύτωμα του Βιάννου και όλα τα ναζιστικά εγκλήματα. **Οφείλουμε να μην ξεχνάμε την ιστορία μας, γιατί όταν ξεχνάμε την ιστορία μας δεν έχουμε κανένα μέλλον**».

Ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά **Ηλίας Κλάππας** ανέφερε ότι «Το θέμα δεν είναι μόνο ιστορικό, δεν είναι μόνο οικονομικό, αλλά είναι κυρίως ένα ζήτημα δικαιοσύνης για τον Ελληνικό λαό και νομιμότητας για τη διεθνή κοινότητα. **Ο όρος «γερμανικές οφειλές» περιλαμβάνει τέσσερις διαφορετικές αξιώσεις: την αποπληρωμή του κατοχικού δανείου, τις πολεμικές επανορθώσεις που οφείλονται στη χώρα για τις καταστροφές στις υποδομές, τις εγκαταστάσεις κ.ά, τις πολεμικές αποζημιώσεις για τους ιδιώτες, για τα θύματα και τις οικογένειές τους, καθώς και την επιστροφή των κλεμμένων αρχαιολογικών θησαυρών και εκκλησιαστικών κειμηλίων **Αντιστεκόμαστε στη σιωπή, τη λήθη και την απαξίωση του προβλήματος****.

Όταν δεν τιμωρούνται τα εγκλήματα πολέμου και όταν δεν αποζημιώνονται τα θύματά τους, τότε τα εγκλήματα επαναλαμβάνονται.».

Ο Συγγραμματέας του ΕΣΔΟΓΕ **Αριστομένης Συγγελάκης**, αφού έκανε θερμή αναφορά στην Εθνική Αντίσταση ευρύτερα αλλά και ειδικά στον Πειραιά εξαιρώντας τη στάση του τότε δημάρχου Πειραιά **Μιχαήλ Μανούσκου**, είπε χαρακτηριστικά: «Η χώρα μας πλήρωσε βαρύτατο φόρο αίματος αλλά δεν έσκυψε το κεφάλι στους κατακτητές. Δυστυχώς όμως για τα ναζιστικά εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας δικαιοσύνη δεν αποδόθηκε. Η Γερμανία κατέφυγε σε ανίερους μεθοδεύσεις για να αποφύγει την εκπλήρωση των απα-

ράγραπτων υποχρεώσεών της. Επιπροσθέτως, σήμερα, επιχειρεί την αναθεώρηση της Ιστορίας. **Όμως η διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών είναι περισσότερο επίκαιρη παρά ποτέ και ενώνει τους Έλληνες**. Είναι πράξη ανάδειξης της μνήμης και υπεράσπισης της ιστορικής αλήθειας· απόδοσης δικαιοσύνης· ανάκτησης της εθνικής ανεξαρτησίας· θωράκισης της δημοκρατίας από τη φασιστική απειλή και διαρκές διάβημα υπέρ της Ειρήνης».

Στο Συνέδριο συμμετείχαν επίσης με εξαιρετικές εισηγήσεις, ο ομ.Καθηγητής ΕΚΠΑ **Αντώνης Μπρεδήμας**, οι δικηγόροι **Μιλτιάδης**

Σφουντούρης και **Θαλής Πολυχρονάκος** και ο **Χαρίλαος Ερμείδης** μέλος του ΕΣΔΟΓΕ και τέως Πρόεδρος Ένωσης Θυμάτων Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος.

Την εισήγηση της γερμανίδας δικηγόρου **Gabriele Heinecke** ανέγνωσε ο δικηγόρος Ευάγγελος Ευαγγελίδης.

Προεδρεύων της πρώτης Συνεδρίας ήταν ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά **Ηλίας Κλάππας** και Προεδρεύων της δεύτερης ο δημοσιογράφος **Γεώργιος Σαχίνης**.

Συντονιστές του Συνεδρίου ήταν ο Αντιστράτηγος ε.α., Συγγραμματέας του ΕΣΔΟΓΕ, **Δημήτρης Αλευρομάγειρος**, ο Δρ.Παντείου Πανεπιστημίου και δικηγόρος Πειραιά **Δημήτρης Σταθακόπουλος** και η δικηγόρος Πειραιά **Λίλη Αποστολίδου**.

Τα συμπεράσματα του Συνεδρίου θα προωθηθούν στην Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον Πρωθυπουργό και τα μέλη της Κυβέρνησης, τον Πρόεδρο και τα μέλη της Βουλής των Ελλήνων και τους Πολιτικούς Αρχηγούς με στόχο την ανάληψη των απαιτούμενων πολιτικών-διπλωματικών και νομικών-δικαστικών πρωτοβουλιών για τη δικαίωση του εθνικού – δημοκρατικού αγώνα διεκδίκησης των γερμανικών οφειλών.

Ακολουθεί η ομιλία του τέως Προέδρου της Δημοκρατίας **Προκοπίου Παυλόπουλου** και το άρθρο για τα συμπεράσματα του Συνεδρίου του Προέδρου του Δ.Σ.Π. **Ηλία Κλάππα**.

Το νομικώς ενεργό και δικαστικώς επιδιώξιμο των απαιτήσεων της Ελλάδας κατά της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας αναφορικά με το κατοχικό δάνειο και με τις εν γένει αποζημιώσεις για τα θύματα και τις καταστροφές της ναζιστικής θηριωδίας

Του Προκοπίου Παυλοπούλου
τέως Προέδρου της Δημοκρατίας
Ακαδημαϊκού

Επίτιμου Καθηγητή της Νομικής Σχολής του ΕΚΠΑ

«**Σ**υνιστά πλέον κοινή πεποίθηση το ότι είναι ίδια η έννοια της Διεθνούς και της Ευρωπαϊκής Νομιμότητας –μακριά από κάθε λογική αντεκδίκησης, που είναι παντελώς ξένη σ' εμάς, τους Έλληνες– η οποία θεμελιώνει, στο ακέραιο, τις αξιώσεις της Ελλάδας ως προς το κατοχικό δάνειο και τις εν γένει αποζημιώσεις για τα θύματα και τις υλικές καταστροφές της ναζιστικής θηριωδίας. Και τούτο διότι η Δικαιοσύνη της Ιστορίας, προκειμένου το μήνυμα «*Δεν ξεχνάμε, Ποτέ ξανά*» να καταστεί πράξη, απαιτεί από τους θύτες να ολοκληρώσουν την «*συγγνώμη*» τους αποδίδοντας και στην Ελλάδα αυτό που δικαιοματικώς της ανήκει. Πράγμα που σημαίνει πως αν η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας εννοεί και αναγνωρίζει, στο ακέραιο, τις ευθύνες της για το ναζιστικό παρελθόν της οφείλει, αμέσως, να πράξει έναντι της Ελλάδας εκείνο, το οποίο επιβάλλει τόσο η Ιστορική διαδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο κοινός μας Ευρωπαϊκός Πολιτισμός, ιδίως δε ο κοινός μας Ευρωπαϊκός Νομικός Πολιτισμός. Και επ' αυτού υπεν-

θυμίζω τις βασικές μας θέσεις -που είναι και Εθνικές μας Θέσεις, αφότου συντελέστηκαν τα εγκλήματα της ναζιστικής θηριωδίας κατά της Ελλάδας και του Ελληνικού Λαού- ως προς τις ως άνω αξιώσεις μας. Διευκρινίζεται, ευθύς εξ αρχής, ότι έχουμε να κάνουμε με δύο εντελώς διαφορετικά, από νομική άποψη, θέματα. Ήτοι:

Ι. Πρώτον, με το κατοχικό δάνειο προς την Γερμανία, το οποίο συνήφθη υποχρεωτικώς –ορθότερα με καταναγκαστικό και εκβιαστικό τρόπο- μεταξύ της κατοχικής Ελληνικής κυβέρνησης και της Γερμανίας, προς συντήρηση των στρατευμάτων κατοχής. Εδώ πρόκειται, λοιπόν, από νομική σκοπιά για ενοχή εκ συμβάσεως. Άρα, η αντίστοιχη εκ της συμβάσεως απαίτηση της Ελλάδας είναι ενδοσυμβατικής -και όχι αδικοπρακτικής- προέλευσης.

Α. Σε αυτήν την απαίτηση προστίθενται ποσά, τα οποία προκύπτουν από συναφείς προς την δανειακή σύμβαση αιτίες, όπως είναι ιδίως οι

***Ομιλία του Προκοπίου Παυλοπούλου στο Συνέδριο του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά με αντικείμενο: «Γερμανικές οφειλές από τις ναζιστικές θηριωδίες κατά τη διάρκεια της Κατοχής»**

τόκοι υπερημερίας λόγω μη έγκαιρης εξόφλησης.

Β. Για την απαίτηση αυτή δεν τίθεται ούτε θέμα παραγραφής ούτε θέμα παραίτησης. Τίθεται μόνο ζήτημα συνολικού υπολογισμού της ως σήμερα. Ας σημειωθεί, ότι η Ελληνική θέση γίνεται νομικώς τόσο περισσότερο ισχυρή, όσον η αποπληρωμή του δανείου είχε αρχίσει ήδη από την κατοχική περίοδο.

II. Και, δεύτερον, με τις αποζημιώσεις λόγω ανθρώπινων θυμάτων και υλικών καταστροφών στην Ελλάδα από τα στρατεύματα κατοχής.

Α. Επισημαίνεται, πριν απ' όλα, ότι το 1946, στην Διάσκεψη των Παρισίων, είχε προσδιορισθεί ένα –κατά προσέγγιση– ποσό τέτοιων αποζημιώσεων προς την Ελλάδα ύψους 7,5 δισ. δολαρίων. Κυρίως δε επισημαίνεται μ' έμφαση ότι το 1953, με την Συμφωνία του Λονδίνου, δεν «χαρίστηκαν» στην Γερμανία οι οφειλές της λόγω πολεμικών αποζημιώσεων, όπως η γερμανική πλευρά «τεχνηέντως» φαίνεται να διατείνεται.

1. Η Συμφωνία αυτή απλώς έθεσε «σε αδράνεια» τις οφειλές της Γερμανίας ως την υπογραφή, κατά το Διεθνές Δίκαιο (Δίκαιο του Πολέμου), «Συμφώνου Ειρήνης» μεταξύ της τελευταίας και των Δυνάμεων που νίκησαν στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Πρόκειται νομικώς για ένα είδος «αναβλητικής αίρεσης» (*Iato sensu*), σχετικά με την εξόφληση των υποχρεώσεων της Γερμανίας, επειδή τότε θεωρήθηκε ότι αυτή δεν διέθετε –πρωτίστως λόγω της διαίρεσής της σε Δυτική και Ανατολική– την κατά το Διεθνές Δίκαιο απαιτούμενη πολιτειακή υπόσταση για ανάληψη και

εκπλήρωση συναφών υποχρεώσεων.

2. Τούτο –ήτοι η ικανότητα σύναψης «Συμφώνου Ειρήνης»– επήλθε το 1990. Όταν, μετά την επανένωση της Γερμανίας, η τελευταία απέκτησε ενιαία, νομικώς, πολιτειακή υπόσταση και κυριαρχία. Ειδικότερα, το 1990 υπογράφηκε το λεγόμενο «Σύμφωνο 2 + 4» μεταξύ της ενωμένης πλέον Γερμανίας και ΗΠΑ, ΕΣΣΔ, Γαλλίας και Αγγλίας.

3. Γίνεται δε σήμερα, γενικώς και επισήμως, δεκτό –*de facto* δε το έχει αποδεχθεί και η Γερμανία, αφού στην βάση αυτή στηρίζει την εν γένει κυριαρχία της– ότι το ως άνω Σύμφωνο επέχει την θέση του «Συμφώνου Ειρήνης» που προβλέπει, κατά το Διεθνές Δίκαιο, η προαναφερόμενη Συμφωνία του Λονδίνου του 1953. Και τούτο διότι μόνον έκτοτε η Γερμανία μπορούσε να υπογράψει ένα τέτοιο «Σύμφωνο», δεδομένου ότι μόνο τότε, κατά τα προλεχθέντα, απέκτησε την ενότητά της και την ενιαία κυριαρχία της μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

4. Το «Σύμφωνο 2 + 4» καλύπτει, λόγω της νομικής φύσης του αλλά και γενικότητάς του, και τα μη συμβαλλόμενα πλην όμως «παθόντα» από την γερμανική κατοχή Κράτη, όπως η Ελλάδα. Είναι δηλαδή νομικό κείμενο γενικής εφαρμογής.

Β. Η από Ελληνικής πλευράς νομική βάση των αποζημιωτικών απαιτήσεων κατά της Γερμανίας βρίσκεται σταθερό έρεισμα κυρίως στις διατάξεις του άρθρου 3 της Δ' Σύμβασης της Χάγης του 1907, οι οποίες κωδικοποίησαν και τις ως τότε διατάξεις του Δικαίου του Πολέμου.

1. Κατά τις διατάξεις αυτές: «Ο εμπόλεμος όστις ήθελε παραβιάσει τας διατάξεις του Κανονισμού θα υποχρεούται, αν συντρέχει λόγος, εις αποζημιώσιν, θα είναι δε υπεύθυνος δια πάσας τας πράξεις τας διαπραχθείσας υπό των προσώπων των μετεχόντων της στρατιωτικής του δυνάμεως». Επέκεινα, οι διατάξεις των άρθρων 46 και 47 του «Κανονισμού Νόμων και Εθίμων του Πολέμου στην ξηρά», ο οποίος είναι προσαρτημένος στην Δ' Σύμβαση της Χάγης του 1907, καθιερώνουν

και τις δύο θεμελιώδεις αρχές του Δικαίου του Πολέμου, ήτοι τις αρχές της προστασίας του σεβασμού του Ανθρώπου και της ατομικής ιδιοκτησίας.

2. Όλες αυτές τις αρχές επικαιροποίησε η απόφαση του Διεθνούς Στρατιωτικού Δικαστηρίου της Νυρεμβέργης, το 1946. Αυτό είχε αποδεχθεί, έναντι της Ελληνικής Κυβέρνησης, επισήμως, το 1965, ο τότε Καγκελάριος Λούντβιχ Έρχαρτ. Ο ίδιος δε είχε μιλήσει για επανορθώσεις ύψους 500 εκ. γερμανικών μάρκων.

III. Από τα όσα εκτέθηκαν προκύπτει ότι οι ως άνω αξιώσεις μας, από τις οποίες ουδέποτε και καθ' οιονδήποτε τρόπο έχουμε παραιτηθεί, είναι πάντα νομικώς ενεργές –πράγμα που σημαίνει ότι δεν τίθεται κανένα θέμα παραγραφής- και δικαστικώς επιδιώξιμες.

A. Και ο κοινός μας Ευρωπαϊκός Νομικός Πολιτισμός, ως μέρος του εν γένει κοινού μας Ευρωπαϊκού Πολιτισμού που συντίθεται από τις διατάξεις αλλά και από τις θεμελιώδεις αρχές και τις αξίες της Ευρωπαϊκής και της Διεθνούς Νομιμότητας, επιβάλλει την σχετική απόφαση να την λάβει αρμόδιο δικαιοδοτικό Forum, με βάση το σύνολο του εφαρμοζόμενου, εν προκειμένω, Διεθνούς Δικαίου. Η θέση αυτή είναι, κυριολεκτικώς, Εθνική και, κατά συνέπεια, αδιαπραγμάτευτη. Πολλώ μάλλον όταν την θέση αυτή ενισχύει, πλέον, καταλυτικώς η πρόσφατη γνωμοδότηση (2019) της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Εμπειρογνομώνων του Γερμανικού Κοινοβουλίου (*Bundestag*). Η οποία αφενός αναγνωρίζει ότι δεν τίθεται ζήτημα παραίτησης ή παραγραφής των αξιώσεων στην Ελλάδα. Και, αφετέρου, προτρέπει, «*expressis verbis*», την γερμανική πλευρά ν' αποδεχθεί την προσφυγή Ελλάδας και Γερμανίας στο αρμόδιο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Και κατά τούτο, μόνο προβληματισμό προκαλεί η από 18.10.2019 απόρριψη της, από τον Ιούνιο του ίδιου έτους, πλήρως τεκμηριωμένης ρηματικής διακοίνωσης της Ελλάδας -αλλά και μεταγενέστερες, άμεσες ή έμμεσες, απορρίψεις-αναφορικά με την προοπτική προσφυγής σε αρμόδιο δικαιοδοτικό Forum, για την οριστική επίλυση της

σχετικής διαφοράς ως προς τις αξιώσεις της Ελλάδας αναφορικά με το κατοχικό δάνειο και τις γερμανικές αποζημιώσεις.

B. Η προαναφερόμενη άρνηση της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας με το ν' αγνοεί όλα τα κατά τ' ανωτέρω, πλήρως τεκμηριωμένα, νομικά επιχειρήματα, εμφανίζεται παντελώς αναιτιολόγητη, δοθέντος ότι έρχεται σε κραυγαλέα αντίθεση και προς την Ευρωπαϊκή και την Διεθνή Νομιμότητα. Επιπλέον, η άρνηση αυτή είναι άκρως αντιφατική και υποκριτική, αφού δεν είναι νοητό και αποδεκτό, από πλευράς συνεπούς διεθνούς συμπεριφοράς, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας από την μια πλευρά να επιχειρεί, σε πολλές περιπτώσεις, να «*παραδώσει μαθήματα*» σεβασμού, εκ μέρους άλλων Κρατών, της Διεθνούς και της Ευρωπαϊκής Νομιμότητας. Και, από την άλλη, ν' αρνείται την συμμόρφωσή της προς αυτές, όταν μάλιστα πρόκειται για θύματα και ζημίες προερχόμενες από το εφιαλτικό ναζιστικό της παρελθόν, το οποίο έχει, δημοσίως και διεθνώς, καταδικάσει και αποκηρύξει με κάθε μέσο και με κάθε τρόπο. Υπό τις συνθήκες αυτές είναι βέβαιο ότι με την προαναφερόμενη συμπεριφορά της η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υποσκάπτει, «*εκ των έσω*», την αξιοπιστία της και το κύρος της, σ' Ευρωπαϊκό και Διεθνές επίπεδο. Όπως είναι λοιπόν αυτονόητο, η Ελλάδα δεν αποδέχεται, ούτε πρόκειται ν' αποδεχθεί, καθ' οιονδήποτε τρόπο, την άρνηση αυτή. Πράγμα που σημαίνει ότι θα επανέλθει εν προκειμένω, δίνοντας ακόμη μεγαλύτερη έκταση και έμφαση στα νομικά -και όχι μόνο- επιχειρήματά της.»

ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΟΦΕΙΛΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΑΖΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΟΧΗ: ΖΗΤΗΜΑ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ

Συμπεράσματα του Συνεδρίου
που έγινε στον Πειραιά, 1-6-2024

Ηλίας Ι. Κλάππας
Πρόεδρος
Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά

1 Η διεκδίκηση του κατοχικού δανείου όπως και των πολεμικών επανορθώσεων και αποζημιώσεων από τη γερμανική κατοχή **δεν είναι ζήτημα που αφορά το παρελθόν. Είναι μείζονα πρόκληση του παρόντος και μάχη για το μέλλον μας.**

Δεν είναι ζήτημα αποκλειστικά οικονομικό ούτε αποκλειστικά ιστορικό. Έρχεται μεν από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ως αποτέλεσμα των θηριωδιών της ναζιστικής κατοχής, αλλά πρωτίστως είναι **ζήτημα δικαιοσύνης για τον ελληνικό λαό, νομιμότητας για τη διεθνή κοινότητα και αξιοπρέπειας για την ελληνική πολιτεία.**

Είναι **χρέος ανεξόφλητο της Γερμανίας προς την Ελλάδα, αλλά και των ελληνικών Κυβερνήσεων προς τη χώρα και τον ελληνικό λαό.**

2 Ο όρος «γερμανικές οφειλές» αποδίδει **περιοριστικά τις αξιώσεις της χώρας προς αποκατάσταση, οι οποίες εντάσσονται σε τέσσερις κατηγορίες:**

2.1 Αποπληρωμή κατοχικού δανείου

2.2 Πολεμικές επανορθώσεις για τις καταστροφές σε υποδομές και εγκαταστάσεις, πλουτοπαραγωγικές πηγές, φυσικό περιβάλλον, στρατιωτικό υλικό, πλοία κλπ.

2.3 Πολεμικές αποζημιώσεις για τα θύματα και τις οικογένειές τους (λόγω θανάτωσης και τραυματισμών, για εγκλεισμούς σε στρατόπεδα, φυλακίσεις, αρπαγές και καταστροφές περιουσιών κλπ.).

2.4 Επιστροφή κλεμμένων αρχαιολογικών θησαυρών και εκκλησιαστικών κειμηλίων.

3 Ο **Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά ανταποκρινόμενος στον θεσμικό ρόλο** που αναγνωρίζει η Πολιτεία στους Δικηγορικούς Συλλόγους να παρεμβαίνουν σε ζητήματα ευρύτερου εθνικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος, **ανέλαβε την πρωτοβουλία** και διοργάνωσε την 1^η-6-2024 στην πόλη του Πειραιά και σε συνεργασία με τον Δήμο Πειραιά και τον Δήμαρχο Γιάννη Μώραλη, ένα Πανελλήνιο Συνέδριο για το επίκαιρο θέμα των γερμανικών οφειλών, το οποίο έχει ιδιαίτερο εθνικό, κοινωνικό και οικονομικό ενδιαφέρον.

4 Η **φετινή χρονιά** επιλέχθηκε επειδή το 2024 συμπληρώνονται 80 χρόνια από την απελευθέρωση της χώρας από τη ναζιστική κατοχή και, παρόλα αυτά, το ζήτημα παραμένει χαίνουσα πληγή στο σώμα και τη μνήμη της χώρας. Ο ακριβής δε χρόνος της εκδήλωσης προσδιορίστηκε ώστε να ενταχθεί στις εκδηλώσεις μνήμης για τη θλιβερή επέτειο στις 10-6-2024 των 80 ετών από τη σφαγή του Διστόμου.

5 Στο ερώτημα γιατί **επιλέχθηκε ως τόπος της εκδήλωσης ο Πειραιάς** μπορούν να ειπωθούν τα εξής.

Καταρχήν, γιατί **ο Πειραιάς μαρτύρησε** κατά τη διάρκεια της ναζιστικής κατοχής και πλήρωσε μεγάλο φόρο αίματος, ενώ σε όλους είναι γνωστή η τεράστια σημασία της Μάχης της Ηλεκτρικής (ΔΕΗ Κερατσινίου) που νικηφόρα έδωσε τον Οκτώβριο 1943 ο ΕΑΜ/ΕΛΑΣ για να προστατεύσει από την καταστροφική επίθεση των οπισθοχωρούντων Γερμανών μία τεράστιας σημασίας ενεργή

γειακή υποδομή για όλη την Αττική. Επιπλέον, γιατί **στον Πειραιά υπάρχει η μαρτυρική Νίκαια**, με το Μπλόκο της Κοκκινιάς του Αυγούστου 1944, τις θηριωδίες των Γερμανών και των συνεργατών τους και το μεγάλο αντιστασιακό κίνημα ενάντια στον κατακτητή. Γιατί, επιπρόσθετα, από τον Πειραιά **ξεκίνησε η προσπάθεια δημιουργίας του Δικτύου μαρτυρικών πόλεων και χωριών**. Συγκεκριμένα, το 1992, δύο χρόνια μετά την Συνθήκη 2+4 της Μόσχας και την επανένωση της Γερμανίας, διοργανώθηκε **στη Δραπετσώνα το πρώτο συνέδριο για τις γερμανικές οφειλές** με πρωτοβουλία του τότε Δημάρχου Πειραιά Στέλιου Λογοθέτη και με τη σύμπραξη των Δήμων Δραπετσώνας (με Δήμαρχο τον Κώστα Χρονόπουλο), Καισαριανής (με Δήμαρχο τον Θανάση Μπαρτζώκα), Νίκαιας (με δήμαρχο την Βέρα Νικολαΐδου) και την υποστήριξη του Δημάρχου Αργυρούπολης Τάκη Ευσταθιάδη, ως εκπροσώπου της ΚΕΔΚΕ. Συνεχιστής του αγώνα των εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης υπήρξε ο εξάιρετος δικηγόρος και ιστορικός Νομάρχης Βοιωτίας Γιάννης Σταμούλης που ανέδειξε το ζήτημα των γερμανικών αποζημιώσεων στη νομική και δικαστική του διάστα-

ση. Επίσης, από **βουλευτές Πειραιά** (τον Αντώνη Ντεντιδάκη και τον Γιάννη Διαμαντίδη) συνυπογράφηκε (μαζί με Ε.Γιαννόπουλο, Δ.Τσοβόλα και Κ.Παπούλια) και κατατέθηκε **η πρώτη επερώτηση στην Ελληνική Βουλή**, στις 11 Μαρτίου 1991, προς τον Υπουργό Εξωτερικών «για τις ενέργειες της Κυβέρνησης προκειμένου να αποδοθούν οι πολεμικές αποζημιώσεις από τη Γερμανία».

6 Ωστόσο, υπάρχει και ένας ακόμη σπουδαίος λόγος γιατί το συνέδριο έγινε στον Πειραιά και στην Αττική. **Γιατί θέλαμε να διαλύσουμε την παρανόηση που υπάρχει** ότι το ζήτημα των γερμανικών οφειλών αφορά μόνο τις μαρτυρικές πόλεις και χωριά. Όχι. Το συνέδριο αυτό έγινε στην Αττική, στο διοικητικό κέντρο της χώρας, ακριβώς γιατί το θέμα των γερμανικών οφειλών **αφορά όλους τους κατοίκους της χώρας, αφορά όλη την Ελλάδα**.

7 Το Συνέδριο απέκτησε **Πανελλήνιο χαρακτήρα** και έγινε **τόπος συνάντησης φορέων και προσώπων που έχουν γράψει τη δική τους ιστορία** σε αυτόν τον πολυετή αγώνα διεκδίκησης των γερμανικών οφειλών.

Στο Συνέδριο εισηγήθηκαν, μεταξύ άλλων, ο τ.Πρόεδρος της Δημοκρατίας Προκόπης Παυλόπουλος, ο ομ.Καθηγητής Αντώνης Μπρεδήμας που πήρε μέρος στη δίκη που έγινε στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης το 2012, ο Τριαντάφυλλος Μηταφίδης Πρόεδρος της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής που εξέδωσε το πόρισμα του Ιουνίου του 2016, το οποίο υιοθέτησε ομόφωνα η ελληνική Βουλή τον Απρίλιο 2019 και αποτελεί πολύτιμο οδηγό στον αγώνα διεκδίκησης των γερμανικών οφειλών και δεν πρέπει να ξεχαστεί. Στο Συνέδριο συμμετείχαν **ως συνδιοργανωτές το Εθνικό Συμβούλιο Διεκδίκησης των Οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα (ΕΣΔΟΓΕ)** που ίδρυσε ο Μανώλης Γλέζος το 2000 και εκπροσωπήθηκε από τους Συγγραμματείς Αριστομένη Συγγελάκη και Δημήτρη Αλευρομάγειρο, Αντιστράτηγο ε.α., **η Πανελλήνια Ένωση Δικηγόρων για τις γερμανικές αποζημιώσεις, η Ομάδα Δράσης Γερμανών Νομικών «Αμβούργο-Δίστομο»** και **το Δίκτυο Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών** που ιδρύθηκε τον Δεκέμβριο 2000, περιλαμβάνει

πόλεις και χωριά που έχουν αναγνωριστεί με Προεδρικό Διάταγμα ότι υπέστησαν στην Κατοχή μαζικές εκτελέσεις κατοίκων και καταστροφές και εκπροσωπήθηκε από τον Δήμαρχο Καλαβρύτων και Πρόεδρο του Δικτύου Θανάση Παπαδόπουλο, τον Δήμαρχο Διστόμου Γιάννη Σταθά και τον Δήμαρχο Βιάννου Παύλο Μπαριτάκη. Συνδιοργανωτές, επίσης, υπήρξαν οι αντίστοιχοι των ανωτέρω Δήμων **Δικηγορικοί Σύλλογοι** και, συγκεκριμένα ο Δικηγορικός Σύλλογος Καλαβρύτων (Πρόεδρος Ανδρέας Οικονόμου), ο Δικηγορικός Σύλλογος Λειβαδιάς (Πρόεδρος Βασίλης Δαλαμάγκας) και ο Δικηγορικός Σύλλογος Ηρακλείου (Πρόεδρος Νίκος Λογοθέτης).

8 Στο οπισθόφυλλο του τυπωμένου προγράμματος του Συνεδρίου περιλήφθηκε **ο χάρτης της χώρας που η ίδια η Ελλάδα έδωσε επίσημα στον ΟΗΕ το 1945** και περιλαμβάνει με κόκκινες κουκίδες τις «καταστραφείσες πόλεις και χωριά συνεπεία του πολέμου». Το πρωτότυπο του χάρτη βρίσκεται στο Δημοτικό Μουσείο Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος. Αν διατρέξει κανείς τον χάρτη αυτόν από τη Μακεδονία και τη Θράκη, την Ήπειρο, τη Θεσσαλία και τη Στερεά Ελλάδα ως την Πελοπόννησο και την Κρήτη και από τα Επτάνησα ως τα νησιά του Αιγαίου, θα μετρήσει πάνω από 1.770 κόκκινες κουκίδες στο χάρτη, πληγές στο σώμα της χώρας.

Είναι προφανές, λοιπόν, ότι το ζήτημα των γερμανικών οφειλών για τις ναζιστικές θηριωδίες κατά τη διάρκεια της Κατοχής αφορά όλους τους Έλληνες, αφορά όλους μας.

9. Το Συνέδριο για τις γερμανικές οφειλές στον Πειραιά δεν ήταν μία επετειακή εκδήλωση. Ήταν ένα Συνέδριο στο οποίο δόθηκε ο λόγος σε νομικούς και εκπροσώπους της Αυτοδιοίκησης και φορέων που διακρίνονται στον αγώνα διεκδίκησης των Γερμανικών οφειλών, αναζητήθηκαν νομικές λύσεις και **εκφράστηκε η αντίσταση όλων στη σιωπή, τη λήθη και την απαξίωση αυτού του τόσο σημαντικού προβλήματος.**

10. Οι αξιώσεις της Ελλάδας προς τη Γερμανία, από τις οποίες ουδέποτε η χώρα μας παραιτήθηκε, δεν έχουν υποπέσει σε παραγραφή, είναι πάντα νομικώς ενεργές και δικαστικώς επιδιώξιμες.

11. Η Γερμανία μέχρι την επανένωσή της το 1990 είχε επιλέξει **την οδό των αναβολών** για τον οριστικό γενικό διακανονισμό των οφειλών της, γεγονός που αποτυπώθηκε νομικά στη Συμφωνία του Λονδίνου το 1953. Μετά την Συνθήκη της Μόσχας του 1990 για τη γερμανική ενοποίηση, η οποία έχει αναγνωριστεί ως Συνθήκη Ειρήνης κι ας μην φέρει τυπικά τον χαρακτηρισμό αυτό, η γερμανική πλευρά έχει ακολουθήσει **την οδό των καθυστερήσεων**, αποβλέποντας ενδεχομένως στην αλλαγή της πολιτική ατζέντας και, ταυτόχρονα, στη «βιολογική παραγραφή» των αξιώσεων, καθώς όπως ανέφερε και ο Δήμαρχος Καλαβρύτων στο Συνέδριο «έχει ήδη φύγει η πρώτη γενιά από το Ολοκαύτωμα, έχουν φύγει οι χήρες και τα ορφανά των θυμάτων και πλησιάζει η ώρα να φύγει και η δεύτερη γενιά και ακόμη το πρόβλημα λιμνάζει»

12. Το κρίσιμο είναι τι κάνει η χώρα μας. **Το κατοχικό δάνειο και, γενικότερα, οι γερμανικές οφειλές είναι ζήτημα της επικαιρότητας και δεν πρέπει να παραπέμπεται στις καλές νύχτες.**

Η Ελλάδα έχει ισχυρή νομική βάση για τη διεκδίκηση της επιστροφής του κατοχικού δανείου και τη διεκδίκηση των γερμανικών αποζημιώσεων. Χρειάζεται, ωστόσο, **στέρεη πολιτική βούληση από την πολιτειακή και πολιτική ηγεσία του τόπου για την επίλυση του ζητήματος αυτού.** Οφείλει η ελληνική κυβέρνηση και τα ελληνικά κόμματα να τοποθετηθούν καθαρά και **να ενσωματώσουν στην κυβερνητική και πολιτική τους δράση, αντίστοιχα, τα συμπεράσματα του ομόφωνου Ψηφίσματος της Βουλής των Ελλήνων της 17^{ης} Απριλίου 2019** διεκδικώντας σθεναρά και αποφασιστικά τις γερμανικές οφειλές.

Προσπαθούμε με κάθε τρόπο να κρατάμε τη μνήμη ζωντανή και τη διεκδίκηση ενεργή. Καθώς δεν αρκεί μία απλή συγγνώμη από την πλευρά της Γερμανίας για να σβήσει το παρελθόν ούτε βεβαίως χειρονομίες κατευνασμού. Η συγγνώμη για να είναι αληθινή πρέπει να είναι έμπρακτη και σύμφωνη με το διεθνές δίκαιο. **Όταν δεν εξοφλούνται στο ακέραιο οι πολεμικές οφειλές, όταν δεν αποζημιώνονται τα θύματα των εγκλημάτων πολέμου, τότε τα εγκλήματα επαναλαμβάνονται.**

Κύπρος 1974 - 2024

Τα δικά μας διαχρονικά λάθη και η πολιτική των ισχυρών της Γης συνέτειναν στην καταστροφή της Κύπρου

Το Δημήτρη Αλευρομάγειρου,
Αντιστρατήγου ε.α. Επίτιμου
Γενικού Επιθεωρητού Στρατού.[*]

Το Κυπριακό είναι το κορυφαίο εθνικό μας θέμα εδώ και 100 και πλέον χρόνια και εξακολουθεί να παραμένει.

Η Ελλάδα μετά την νικηφόρα έκβαση των Βαλκανικών πολέμων [1912 -1913], κατόρθωσε να απελευθερώσει το μεγαλύτερο μέρος της Εθνικής μας Επικράτειας του 1821 -1828. Ήταν η εποχή όπου η ενότητα τόσο του Λαού όσο και η ύπαρξη φωτισμένης ηγεσίας συνετέλεσαν σε αυτή την αίσια έκβαση. Ατυχώς όμως η ενότητα αυτή επλήγη με την έκρηξη του Μεγάλου Πολέμου και τα αποτελέσματα του τότε διχασμού ήταν καταστρεπτικά, με δραματική επίπτωση την Μικρασιατική Καταστροφή το 1922...

Η αλύτρωτη Κύπρος έμελλε να είναι το πρώτο θύμα αυτής της κατάστασης αφού η τότε Μεγάλη Βρετανία πρότεινε την παραχώρησή της στην Ελλάδα, εφόσον θα συμμαχούσαμε μαζί της στον πόλεμο , κάτι το οποίο απέρριψε η τότε βασιλικής ιδεολογίας Κυβέρνηση Ζαΐμη. Και όταν τελικά η υπό τον Ελευθέριο Βενιζέλο Κυβέρνηση Εθνικής Αμύνης συμάχησε και συνέτεινε τα μέγιστα στη συμμαχική νίκη, ιδίως με τη μάχη Σκρά ντι Λέγκεν [1918], οι Βρετανοί υπανεχώρησαν στην πρότασή του με την αιτιολογία ότι η συμμαχία ήρθε καθυστερημένη... Έχουν γραφτεί πολλά για εκείνη την πρόταση και αν ήταν ειλικρινής ή υποκριτική. Εμείς πιστεύουμε ότι δεν ήταν ειλικρινής η πρόταση των Βρετανών, όμως η λόγω διχόνοιας διαφωνία της τότε Κυβέρνησης της Ελλάδας που απέρριψε την πρόταση, ήταν τεράστιο σφάλμα και για το θέμα της Κύπρου αλλά και για την τελική γενικότερη ζημιά των συμφερόντων της. Ως προς την Κύπρο, τόσο οι προσπάθειες των Κυπρίων όσο και της Ελλάδας, στη συνέχεια, συναντούσαν τη σταθερή και πολύ σκληρή άρνηση των Βρετανών, οι οποίοι μάλιστα με περίσσειμα κυνικότητας, αναφερόμενοι στους Έλληνες της Κύπρου, τους ονόμασαν «μη μουσουλμανική κοινότητα» **Η αιματηρή σκληρότητα των Βρετανών στην καταστολή της Κυπριακής εξέγερσης του 1931 σφράγισε ουσιαστικά την εκτεφρασμένη πολιτική βούληση τους για τη στρατηγική τους επί του Κυπριακού ζητήματος.

Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι το κρίσιμο σημείο που διατρέχει διαχρονικά το Κυπριακό πρόβλημα σε όλη τη διαδρομή της ιστορίας του, είναι η τεράστια γεωστρατηγική της αξία και γι' αυτό ερίζουν για το έδαφός της οι εκάστοτε μεγάλες δυνάμεις.

*Πολλές από τις παραπάνω απόψεις μου έχουν δημοσιευθεί στον καθημερινό και περιοδικό τύπο Αθηνών και Λευκωσίας και έχουν αναπτυχθεί σε τηλεοπτικές εκπομπές.

**βλέπε και το προσφάτως εκδοθέν βιβλίο «Οι Βρετανοί στην Κύπρο», του Κύπριου διπλωμάτη Κύπρου Η. Γιωργαλλή, εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2016.

Η μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο συμπεριφορά των Μεγάλων Δυνάμεων και οι σπασμωδικές κινήσεις των Ελληνικών πολιτικών ελίτ μέχρι την καταστροφή του 1974

Οι διθυραμβικές και ουσιαστικά υποκριτικές δηλώσεις των «συμμάχων» μας κατά τη διάρκεια του Β'Π.Π τόσο για να εξυμνήσουν την στρατιωτική ανδρεία αλλά και την εν συνεχεία τεράστια σε βάθος και έκταση Εθνική μας αντίσταση κατά του ναζισμού και φασισμού, λησμονήθηκαν ταχέως με τη λήξη του πολέμου αλλά και με δική μας τεράστια και από πολλές πλευρές ευθύνη για τον επακολουθήσαντα βροτολοιογό εμφύλιο πόλεμο, αδυνάτησαν το πολιτικό μας κύρος και όταν το 1952 έγινε η ένταξή μας στο ΝΑΤΟ, στο οποίο έσπευσε αμέσως να ενταχθεί και η Τουρκία, διαπιστώθηκε ταχέως ότι αυτή ένταξη που ως «συμμάχου» μας έδινε το κόκαλο του σκύλου, εξυπηρετούσε κυρίως ξένα συμφέροντα.

Έτσι όταν η πολιτική μας ελίτ άρχισε δειλά να θέτει εκ νέου το διεθνώς πλέον αναγνωρισμένο θέμα της αυτοδιάθεσης των Λαών και για την Κύπρο οι υποκριτικοί μας σύμμαχοι όχι μόνο αρνήθηκαν πεισματικά να μας ακούσουν αλλά επέβαλαν σε μια ενδοτική δική μας ελίτ τις τραγελαφικές συνθήκες Ζυρίχης Λονδίνου [1959] για τις οποίες προσφυώς ο Σοφοκλής Βενιζέλος, αρχηγός της αντιπολίτευσης έναντι της Κυβέρνησης Καραμανλή [1959], είχε δηλώσει στη Βουλή των Ελλήνων ότι «ενίκησαν οι Έλληνες [αναφερόμενος στον αντιαποικιακό αγώνα των Κυπρίων 1955-1959] και κέρδισαν οι Τούρκοι» ..

Η αρχή της καταστροφής της Κύπρου είχε χαραχθεί και η ενδοτική πολιτική μας ελίτ πίστευε - και δυστυχώς πιστεύει ακόμα - ότι η απόλυτος και άκρατος υποταγή στα κελεύσματα των «συμμάχων μας» θα μας εξασφάλιζε την επιβίωσή μας, αρνούμενη ανεξήγητα το υπό του Δημοσθένους προ 2500 ετών λεχθέν «στηρίζεσθε μόνον στις δικές σας δυνάμεις» ή τουλάχιστον

να ελιχθεί διπλωματικά όπως περιγράφει ο Κλαούζεβιτς «Τα μικρά κράτη έχουν τόση δύναμη όση όταν τα συμφέροντα των εκάστοτε ισχυρών συμπίπτουν με τα δικά της» [Χαρακτηριστικό επιτυχούς παραδείγματος αυτής της διπλωματικής ικανότητας είναι η πολιτική του Ελευθερίου Βενιζέλου τόσο στους Βαλκανικούς πολέμους όσο και στον Πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο αλλά ακόμη και στην συνθήκη της Λοζάνης όταν μετά την τραγωδία της Μικρασιατικής καταστροφής συνεπικουρούμενος της ισχυρής Στρατιάς Παγκάλου στη Θράκη, περιόρισε τα αποτελέσματα της καταστροφής.]

Στο Κυπριακό η πολιτική μας ελίτ όχι μόνο δεν εκμεταλλεύτηκε την στάση μας στον Β'Π.Π. να διεκδικήσει το στοιχειώδες δίκαιό μας αλλά σε αντίθεση συνέβαλαν στη τραγική ολίσθηση μη δυνάμενη καν να εμποδίσει την επιτήδεια ουδέτερη Τουρκία της οποίας ο συνταγματολόγος Νιχάτ Ερίμ κατόρθωσε να επιβάλει την στρατηγική της Τουρκίας στις συμφωνίες Ζυρίχης Λονδίνου οι οποίες ουσιαστικά οδήγησαν στην εισβολή του 1974....

Έτσι όταν η τουρκανταρσία του Δεκ 1963 στην Λευκωσία απέδειξε την αρχή της υλοποίησης της στρατηγικής της Τουρκίας, αρχικά η Κυβέρνηση της Ελλάδας σε συνεννόηση με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο έδειξε θετικά αντανακλαστικά σπείδοντας να ενισχύσει την άμυνα της Κύπρου με την Μεραρχία και πλήθος εθελοντών Αξιωματικών [προσωπική μου μαρτυρία επειδή κατήλθα τότε στην Κύπρο μεταξύ των πρώτων εθελοντών και, ιδίως όμμασι, διαπίστωσα την ισχυρή αμυντική ικανότητα της Κύπρου] ο τότε Πρόεδρος των ΗΠΑ Λύντον Τσόνσον εξύβρισε τον Έλληνα Πρωθυπουργό που αρνήθηκε να συναντήσει τον Πρωθυπουργό της Τουρκίας το 1964 και ουσιαστικά τον ώθησε να σχεδιάσει την αποπομπή του [γνωστά τα γεγονότα της Ιουλιανής αποστασίας και πτώσης του Γ. Παπανδρέου] και να

ανοίξει ο δρόμος για την επιβολή της χούντας του 1967...

Το χρονικό ενός προαναγγελθέντος θανάτου για το Κυπριακό άρχισε να λαμβάνει σάρκα και οστά.

Το πραξικόπημα του 1967

Στρατηγικός στόχος της επιβολής της χούντας του '67 ήταν η καταστροφή της Κύπρου, αδιάφορον αν το γνώριζαν οι όχι οι πρωταίτιοι. Ακόμα και η πλέον αδύναμη προ χουντική Κυβέρνηση ουδέποτε θα αποτολμούσε το έγκλημα της Κύπρου για το Κυπριακό. Αυτό όμως δεν απαλλάσσει το προ χουντικό πολιτικό σύστημα της ευθύνης γιατί επέτρεψαν την επιβολή της χούντας..

Έχει ήδη αποδειχθεί τόσο από τα εν τω μεταξύ ανοιχθέντα αρχεία Ηνωμένου Βασιλείου, ΗΠΑ, από τα πορίσματα τόσον της Ελληνικής Βουλής όσο και της Κυπριακής Βουλής των Αντιπροσώπων [έστω και πολύ φιλτραρισμένα..], το προσωπικό αρχείο του Νέστωρα της δημοσιογραφίας Ηλία Δημητρακόπουλου [1928 – 2016]***. Επίσης η συγγνώμη για την αδράνεια των ΗΠΑ την περίοδο της χούντας που ζήτησε ο Πρόεδρος των ΗΠΑ Μπιλ Κλίντον σε ομιλία του στην Αθήνα το 1999 έχει απόλυτη συνάφεια και με την εισβολή των Τούρκων στην Κύπρο.

Εδώ θα προσθέσω κι μία άλλη πηγή. Στο εκδοθέν από τις εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2003, βιβλίο του εργαστηρίου γεωπολιτικών αναλύσεων [επιστημονικός διευθυντής καθηγητής Ιωάννης Μάζης] με συγγραφέα τον Ισραηλινό ερευνητή, καθηγητή Αμίκαμ Ναχμάνι [βιογραφικό του στο ίδιο βιβλίο], με τίτλο «Ισραήλ, Τουρκία και Ελλάδα, Ταραγμένες σχέσεις στην Ανατολική Μεσόγειο

[πρωτότυπος τίτλος »Israel, Turkey and Greece: Uneasy relation in the Middle EAST», Frank Casa, 1987] και στις σελίδες 260-264 αναγράφεται ότι Ισραηλινός διπλωματικός στην Αθήνα το 1956 ανέφερε στην Κυβέρνησή του ότι οι ελληνικές κυβερνήσεις δεν είχαν το θάρρος να πείσουν τον λαό να παραιτηθεί από το αίτημα της Ένωσης, Αυτό θα συμβεί όταν τα πράγματα βελτιωθούν και μια άλλη κυβέρνηση «ελεύθερη από αυτά» [σ.σ. δηλαδή;;;] θα παρατούσε το Κυπριακό.....

Τί έκανε η χούντα στο Κυπριακό μόλις επεβλήθη; Έντρομη μετά την τουρκική προβοκάτσια στην Κοφίνου Κύπρου τον Νοέμβριο του 1967 υπέκυψε στις απαιτήσεις της Τουρκίας και απέσυρε την Ελληνική Μεραρχία και έτσι η Κύπρος έμεινε γυμνή στην άμυνα της...**** Πρότεινε, με περίσσευμα ευήθειας Ελληνοτουρκική συνομοσπονδία και τέλος διέπραξε το προδοτικό και βλακώδες πραξικόπημα του Ιουλίου του 1974 που έδωσε αφορμή για την από καιρού προετοιμαζόμενη απόβαση της Τουρκίας.

Και φτάνουμε στο καθ' εαυτό στρατιωτικό σκέλος, από το πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου 1974 και μετά.

- Το πραξικόπημα οργανώθηκε και διατάχθηκε από την Αθήνα και υλοποιήθηκε στην Κύπρο από μερίδα μισημένων Ελλήνων αξιωματικών και ακολούθησαν συμπαθόντα τη χούντα μέλη της ΕΟΚΑ Β'. Ο μέχρι την 13^η Ιουλίου 1974 αρχηγός του ΓΕΕΦ [Εθνικής Κυπριακής Φρουράς], στρατηγός Ντενίσσης, απομακρύνθηκε μαζί με τον τότε πρέσβη της Ελλάδος στην Κύπρο Λαγάκο, εσχήμεως από την Κύπρο και ανέλαβε ο πιστός στη χούντα υποδιοικητής του ΓΕΕΦ, Ταξίαρχος

*** Βλέπε και James H. Barron /Ο Ανθρωπος Κλειδί /Ηλίας Δημητρακόπουλος / ο αγώνας του για την δημοκρατία από την κατοχή και τα ταραγμένα χρόνια της δικτατορίας μέχρι και μετά την Μεταπολίτευση /Κάκτος 2022. Ο ίδιος ο Δημητρακόπουλος μου είχε διηγηθεί ότι στις 17 Ιουλίου του 1974 παρενέβη στο Στέιτ Ντιπάρτμεντ [Υπουργός Χ. Κίσιγκερ] και ζήτησε να παρέμβει ο 6^{ος} στόλος μεταξύ Τουρκίας και Κύπρου για να αποφευχθεί η απόβαση, όταν τον ρώτησα αν πίστευε ότι θα τον άκουγαν μου είπε ότι δεν είχε ελπίδα αλλά ήθελε να τους εκθέσει...

**** Αυτό το έγκλημα της απόσυρσης της Ελληνικής Μεραρχίας μας δίνει και ένα καλό μάθημα για τις σημερινές πιέσεις της Τουρκίας για την αποστρατικοποίηση των Νήσων του Αιγαίου..

Γεωργίτσης, ενώ εστάλησαν και από την Αθήνα επιτηρητές του.

-Το χουντικό καθεστώς της Αθήνας είχε αγνοήσει και εντός του καθεστώτος αντίθετες φωνές για τις επιπτώσεις του πραξικοπήματος ***** -Ο Πρόεδρος της Κύπρου Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, αγνόησε προειδοποιήσεις αναφορικά με πιθανότητες εκτροπής, αρνούμενος να δεχθεί ότι θα υπάρξει τέτοια παράνοια που θα έφερε τους Τούρκους στην Κύπρο.

-Το πραξικόπημα προσέφερε χρυσή ευκαιρία για την από μακρού σχεδιαζόμενη τουρκική εισβολή, μολονότι οι στρατιωτικές κινήσεις των Τούρκων προ και κατά την εισβολή δεν πρέπει να θεωρούνται επιτυχείς, για τον λόγο αυτόν στοιχειώδης ελληνική αντίσταση στην ακτή αποβάσεως θα είχε αποτρέψει της τουρκική ενέργεια...

- Το ηθικό του Κυπριακού Λαού, μεγάλο μέρος του οποίου κλήθηκε υπό τα όπλα, ήταν μειωμένο και οι πρώτες κινήσεις της στρατιωτικής ηγεσίας λίγο πριν και κατά την εκδήλωση της απόβασης ήταν σχεδόν παιδαριώδεις και υπό το κράτος του πανικού και στρατιωτικά απαράδεκτες. Η διστακτικότητα των εισβολέων, εάν αντιμετωπιζόταν στοιχειωδώς, θα είχε ως αποτέλεσμα την αποτυχία της απόβασης και απόβαση η οποία αποτυγχάνει, δεν επαναλαμβάνεται και είναι καταδικασμένη σε καταστροφή της.

- Κορυφαίο στοιχείο της σύγχυσης των εισβολέων είναι η βύθιση από τους ιδίους του πολεμικού τους πλοίου Κοτζά Τεπέκαι η προσβολή δύο άλλων, τα οποία για να προστατευτούν, κατέρριψαν δεκαεννέα[19] τουρκικά αεροσκάφη [αναφέρονται σε τουρκικό στρατιωτικό περιοδικό]

- Κορυφαία δική μας τραγωδία η κατάρριψη από ελληνικά πυρά ενός αεροσκάφους Νορατλας, που μετέφερε Μοίρα καταδρομών στην Κύπρο, η οποία παρ' όλα αυτά συνετέλεσε στη συνέχεια να μην περιέλθει στους Τούρκους το Αεροδρόμιο Λευκωσίας [τελικώς παραδόθηκε στις δυνάμεις του ΟΗΕ]

- *Η μόνη απολύτως αξιόμαχη ελληνική Μονάδα, η ΕΛΔΥΚ, όχι μόνον δεν χρησιμοποιήθηκε για την άμηση εξάλειψη του προγεφυρώματος, αλλά χρησιμοποιήθηκε κατατετημημένη και σε δευτερεύουσες και σημαντικά επικίνδυνες άνευ λόγου αποστολές. Παρ' όλα αυτά καίτοι μειωμένης δυνάμεως επέφερε σημαντικές απώλειες στον εισβολέα που προσπάθησε λυσσωδώς να καταλάβει το στρατόπεδο της *****- Η μη επάνδρωση της από το 1964 άριστα οχυρωμένης γραμμής άμυνας στις ακτές της Κερύνειας από το βράδυ τουλάχιστον της 19^{ης} Ιουλίου όταν ακόμη και ραδιοφωνικώς ήταν γνωστή η πορεία του αποβατικού τουρκικού στόλου είναι καθαρό στρατιωτικό έγκλημα.*

-*Ο πανικός της εν Αθήναις χουντικής ηγεσίας για ανάκληση της αποστολής δυο υπερσύγχρονων υποβρυχίων τα οποία θα έσπερναν τον πανικό στους τούρκους και η επίσης μη χρησιμοποίησης των μόλις παρεληφθέντων συγχρόνων αεροσκαφών Φάντομ αποτελεί ένα ακόμα στρατιωτικό έγκλημα.*

-*Μεγάλος επίσης τραγέλαφος παρατηρήθηκε στις Μονάδες Πυροβολικού της Κύπρου με πλέον τραγική εκείνης της Μοίρας του μη χουντικού Αντισυνταγματάρχου Καλμπουρτζή, η οποία λόγω*

*****βλέπε και βιβλίο Αλέξη Παπαχελά « Ένα σκοτεινό δωμάτιο 1967-1974»/Μεταίχμιο/2021

*****βλέπε και βιβλίο του τούρκου δημοσιογράφου Ερμπίλ Τουσάλπ «ο Πασάς και ο Στρατηγός» [εκλαϊκευμένη παρουσίαση του πολεμικού ημερολογίου του διοικητού της αποβατικής δύναμης και της όλης επιχείρησης Στρατηγού Ντεμιρέλ]/εκδόσεις Φλώρος / Αθήνα 2000]

εγκληματικής διαταγής της διοίκησης ουσιαστικά καταστράφηκε όταν συνελήφθη εξ απήνης από τουρκικό Πεζικό..

- Οι επίστρατοι Κύπριοι, που κλήθηκαν υπό τα όπλα με ένα πανικόβλητο ανοικτό σήμα την ώρα της εισβολής, έσπευσαν να θυσιάσθουν για την τιμή της Ελλάδας, ενώ είχαν να εκπαιδευτούν από την εποχή της απολύσεως τους,

- Παρ όλες τις ανωτέρω τραγικές αδυναμίες υπήρξαν ηρωικές στιγμές αντιστάσεως και θυσιών με κυριότερη εκείνη του Πλοίαρχου Χανδρινού ο οποίος με προσωπική του πρωτοβουλία έβαλε κατά των εισβολέων στην περιοχή της Πάφου.

- Οι ηρωισμοί αυτοί είναι ακόμα πιο άξιοι και μας φέρνουν στο μυαλό τον καθαφικό στίχο «Και περισσότερη τιμή τους πρέπει γιατί γνώριζαν ότι στο τέλος οι Μήδοι θα περάσουν»

- Σημειώνω, τέλος ότι οι τουρκικές δυνάμεις έγραψαν στα παλιότερα των υποδημάτων τους και τις δυο εκχειρίδες, ίδια την πρώτη, όπου αμέσως μετά την εφαρμογή της το απόγευμα της 22ας Ιουλίου συνέχισαν την επέκταση του προγεφυρώματος, των Αθηνών και της Λευκωσίας αρκούμενες να διαμαρτύρονται στον αναιμικό ΟΗΕ ενώ στο διάστημά της αποβίβασαν στο προγεφύρωμα 40,000 στρατευμάτων με πλήρες αρματικό, πυροβολικό και λοιπό υλικό, των Αθηνών και της Λευκωσίας αρκούμενες σε συναντήσεις στην Γενεύη και διαμαρτυρίες στον αναιμικό ΟΗΕ.

- Η Κύπρος όντως εγκαταλείφθηκε από την Αθήνα και στην δεύτερη φάση της εισβολής γιατί όπως ελέχθη «ευρίσκετο μακράν» ενώ ο ίδιος ο πολύς Κίσινγκερ την παραμονή της β' φάσης της εισβολής, το βράδυ της 12^{ης} Αυγούστου δήλωσε ανεϋρυθρίαστα ότι «Οι Τουρκοκύπριοι δεν έχουν εισέτι εξασφαλιστεί δίνοντας το σήμα στις 40,000 του τουρκικού στρατού να συνεχίσουν το έργο

τους..όμως ακόμα και μετά τη δεύτερη κατάπαυση και εκχειρία το εσπέρας της 16^{ης} Αυγούστου οι τούρκοι παραβίασαν σε δύο περιπτώσεις την εκχειρία γιατί είχαν πεισμώνσει να καταλάβουν την Λευκωσία άνευ ευτυχώς αποτελέσματος.

- Τιμή και δόξα στους ηρωικούς πεσόντες κάτω από τα τείχη πολεμώντας κατά των νεοβαρβάρων.

Συμπέρασμα

- Στην καταστροφή της Κύπρου φτάσαμε με δικά μας διαχρονικά πολιτικά λάθη ενδοτισμού τα οποία συμπληρώθηκαν με εγκληματικά πολιτικά και στρατιωτικά της χούντας του 1967. Το ότι οι μεν πρωταίτιοι τιμωρήθηκαν για το πραξικόπημα του 1967 αλλά ουδείς για την καταστροφή της Κύπρου αποτελεί όνειδος.

- Η σημερινή Δημοκρατία μας πρέπει να αποβάλει αμέσως την μακαριότητα του ενδοτισμού έναντι της Τουρκίας και μέσα στα φόρα τα οποία ανήκει να πιάσει για να τιθασευτεί η αμαρτωλή γείτων και να μην βαυκαλιζόμαστε με συμφωνίες φιλίας Αθήνα την στιγμή που η ίδια η Τουρκία μας υπενθυμίζει καθημερινώς ότι τις περιφρονεί.

- Η άμεση ενίσχυση της αμυντικής ισχύος τόσο στην Κύπρο όσο και εδώ είναι εκ των ουκ άνευ.

- Τεράστια σημασία έχει η ενημέρωση του Λαού και η ενίσχυση του ηθικού του γιατί το γε νυν έχον και μόλις οι διεθνείς περιστάσεις το επιτρέψουν η Τουρκία θα γίνει περισσότερο επιθετική εκτός αν πεισθεί ότι είμαστε αποφασισμένοι και έτοιμοι και στρατιωτικώς και διπλωματικώς να την περιορίσουμε όταν παραβιάζει κατάφορα το δίκαιον.

- Η διπλωματική και η στρατιωτική μας υπηρεσία γνωρίζει άριστα αυτά τα θέματα και η πολιτική μας ελίτ πρέπει να τις ακούει και να τις ενισχύει.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

με την Πέπη Ορφανάκη,
Διευθύντρια Εκπαιδευτικών
Δομών Φυλακών Κορυδαλλού

Της Ιωάννας Θεοδωράτου,
Δικηγόρου Πειραιά

Προσφάτως επισκεφθήκαμε το σχολείο του Καταστήματος Κράτησης του Κορυδαλλού,^{1}} όπου μας υποδέχθηκε η διευθύντρια των εκπαιδευτικών δομών Πέπη Ορφανάκη. Μαζί με μερικούς ακόμη εκπαιδευτικούς των φυλακών ξεναγηθήκαμε στο χώρο που στεγάζει το 19^ο Δημοτικό Σχολείο Κορυδαλλού, το 2^ο Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ) Κορυδαλλού και τη 2^η Δημόσια Σχολή Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΔΣΑΕΚ) Κορυδαλλού. Οι μα-

θητές συνωστίστηκαν να μας γνωρίσουν, βλέπετε είμαστε γι' αυτούς ο «έξω κόσμος». Στις μικρές τους αίθουσες, που διδάσκονται να γράφουν, να διαβάζουν, ν' αρθρώνουν λόγο, έχουν δώσει ονόματα: είναι η «Λου», η αίθουσα αγγλικών, (μια και 100 στα αγγλικά είναι η τουαλέτα), η «Τζαμάικα», η αίθουσα με τις τζαμαρίες, κι ο «Αϊνστάιν», η αίθουσα όπου διδάσκονται φυσική. Στις στενές αίθουσες με τις πολλές καρέκλες -λόγω της πληθώρας των μαθητών- πασχίζει

μια ετερόκλητη αλλά δεμένη κοινότητα ν' αποκτήσει τα εφόδια για ένα πτυχίο που μελλοντικά θα βοηθήσει τους μαθητές ν' αποτινάξουν το στίγμα του εγκλεισμού.

- Πόσο εύκολο είναι για έναν κρατούμενο να καθίσει στα θρανία;

Σε γενικές γραμμές, η επιστροφή ενηλίκων στα θρανία δεν είναι μια εύκολη υπόθεση. Αυτό συμβαίνει γιατί οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι φέρνουν συγκεκριμένες εμπειρίες από την προηγούμενη σχολική τους καριέρα και έχουν αποκρυσταλλώσει τους τρόπους μάθησής τους πιο έντονα από ό,τι οι ανήλικοι. Στην περίπτωση των κρατουμένων, η ένταξη στο σχολείο είναι ακόμα πιο δύσκολη καθώς οι κρατούμενοι συνήθως φέρουν αρνητικές εμπειρίες από τη ζωή τους στο σχολείο κατά το παρελθόν καθώς και εσωτερικά εμπόδια, δηλαδή ψυχολογικούς παράγοντες που επιδρούν λόγω ακριβώς της κράτησής τους (άγχος, ανασφάλεια, προβλήματα καθημερινής ζωής, ζητήματα νομικά κτλ). Από το σημείο αυτό και έπειτα, ένας κρατούμενος που επιθυμεί να κάνει εγγραφή στο σχολείο, κάνει μία αίτηση εγγραφής, προσκομίζει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και ξεκινά τη φοίτησή του.

- Έχουν πρόσβαση όλοι οι κρατούμενοι στην εκπαίδευση; Δηλαδή, δέχεστε στο σχολείο όλους όσοι κάνουν αίτηση ή αναγκάζεστε να παίρνετε λιγότερους;

Δυστυχώς, δεν εγγράφονται όλοι όσοι κάνουν αίτηση στο σχολείο καθώς οι κρατούμενοι συναντούν πολλαπλά εμπόδια προκειμένου να επιτύχουν την εγγραφή τους. Θα λέγαμε ότι αριθμητικά οι περισσότερες αιτήσεις δεν έχουν το

επιθυμητό αποτέλεσμα. Για παράδειγμα από τις 400 αιτήσεις για το Γυμνάσιο θα εγκριθούν οι 90. Αυτό συμβαίνει γιατί από την πλευρά του σχολείου, για να εγκριθεί η εγγραφή κάποιου θα πρέπει να προσκομίσει τίτλους απόλυσης από τη προηγούμενη βαθμίδα στην οποία φοίτησε ή άλλα ταυτοποιητικά έγγραφα. Δηλαδή για το Γυμνάσιο, χρειαζόμαστε απολυτήριο Δημοτικού, για τη ΣΑΕΚ χρειαζόμαστε απολυτήριο Λυκείου. Πολλοί κρατούμενοι δεν έχουν την αντίστοιχη οικογενειακή υποστήριξη για την προσκόμιση αυτών των εγγράφων ενώ πολλές φορές δε θυμούνται το σχολείο από το οποίο αποφοίτησαν. Στην περίπτωση αυτή, το σχολείο προσπαθεί ως δημόσια υπηρεσία να βρει αυτά τα δικαιολογητικά μέσα από την επικοινωνία που έχει με τα σχολεία που κάποια στιγμή φοίτησε ο κρατούμενος. Οι κρατούμενοι όμως που είναι διαφορετικής εθνοτικής προέλευσης και είναι οι περισσότεροι, ή είναι μετανάστες ή πρόσφυγες συναντούν τεράστια δυσκολία. Ακόμα και στην περίπτωση που καταφέρουν να μας προσκομίσουν ένα δικαιολογητικό, θα πρέπει να είναι επίσημα μεταφρασμένο κάτι που συνεπάγεται οικονομικό κόστος γ' αυτούς αλλά και κόστος χρόνου. Στην περίπτωση πάντως που καταφέρουμε να ξεπεράσουμε το πρόβλημα με την πρόσκτηση των δικαιολογητικών, η εγγραφή του κρατούμενου θα ολοκληρωθεί μόνον αν εγκριθεί από το Συμβούλιο Εργασίας του Καταστήματος. Αυτή η διαδικασία έγκρισης συντελείται καθώς κάθε κρατούμενος που φοιτά σε εκπαιδευτική δομή δικαιούται ευεργετικό υπολογισμό μείωσης της ποινής του. Κατά συνέπεια, πολλές αιτήσεις εγγραφής κρατουμένων απορρίπτονται είτε για πειθαρχικούς λόγους είτε γιατί το Συμβούλιο κρίνει ότι πρέπει

ο υποψήφιος να μεταχθεί λόγω της ποινικής του κατάστασης (του έχει επιβληθεί δηλαδή μεγάλη ποινή από το δικαστήριο του) σε άλλη φυλακή. Τέλος, θα πρέπει να σας πούμε ότι ο σχολείο δεν μπορεί εκ των πραγμάτων να δεχθεί απεριόριστο αριθμό αιτήσεων εγγραφής λόγω της στενότητας του χώρου. Προσπαθούμε να εντάξουμε όσους περισσότερους μπορούμε και για το λόγο αυτό οι εκπαιδευτικές δομές λειτουργούν με βάρδιες. Πρωί – απόγευμα.

- Θεωρείτε πως οι άνθρωποι αυτοί έρχονται στο σχολείο για να εξασφαλίσουν τον ευεργετικό υπολογισμό (για τα μεροκάματα);

Ένας κρατούμενος επιθυμεί δύο πράγματα: Τη γρήγορη αποφυλάκιση και τη διαβίωσή του στο κατάστημα με καλύτερους όρους. Ο ευεργετικός υπολογισμός της ποινής λόγω φοίτησης αποτελεί επομένως ένα πολύ σημαντικό αλλά αρχικό κίνητρο. Όπως ακριβώς είναι η αμοιβή σε μια εργασία ή όπως λειτουργεί το παρουσιολόγιο σ' ένα σχολείο. Το μεροκάματα ωστόσο δεν είναι το μοναδικό κίνητρο. Ο μαθητές αισθάνονται ότι μέσα από το σχολείο θα έχουν μια καλύτερη ποινική μεταχείριση στο δικαστήριο αλλά και ότι διαχειρίζονται καλύτερα το χρόνο της φυλάκισης. Στο σχολείο οι μαθητές συναντούν ανθρώπους που βρίσκονται εκτός των τειχών, μαθαίνουν την ελληνική γλώσσα που γι' αυτούς είναι πολύ σημαντική γνώση, μαθαίνουν και αποκτούν έναν τίτλο που θα τους επιτρέψει να επανενταχθούν στην κοινωνία με καλύτερους όρους. Επιπρόσθετα, φοιτώντας στο σχολείο, ο κρατούμενος γνωρίζει ότι βρίσκεται σ' ένα υποστηρικτικό περιβάλλον. Σ' έναν χώρο που τον

προστατεύει. Αυτό συμβαίνει γιατί η εκπαιδευτική διαδικασία είναι πρωταρχικά, σχέση. Ο κρατούμενος γίνεται μαθητής, αλληλεπιδρά, διαμορφώνει κοινωνικές σχέσεις, αποκτά μία άλλη ταυτότητα. Και αυτό είναι πολύ σημαντικό όταν ένας άνθρωπος ζει σ' ένα περιβάλλον που η ταυτότητα βάλλεται σ' όλα τα επίπεδα. Βλέπουμε λοιπόν ότι ενώ η επιθυμία για το μεροκάματα είναι το αρχικό ισχυρό κίνητρο, στη συνέχεια ατονεί.

- Τι σημαίνει να είσαι εκπαιδευτικός στα σχολεία των Φυλακών; Τι καλείται ν' αντιμετωπίσει ένας εκπαιδευτικός που έχει τοποθετηθεί σ' ένα τέτοιο σχολείο;

Ο/η εκπαιδευτικός που εργάζεται στο σχολείο των φυλακών είναι εκπαιδευτής/τρια ενηλίκων. Αυτό σημαίνει ότι λειτουργεί στο πλαίσιο μιας εκπαιδευτικής κοινότητας στην οποία διδάσκοντες/ουσες και διδασκόμενοι οφείλουν να γίνουν κριτικοί φορείς της απόκτησης της γνώσης με τρόπο πρακτικό, θεωρητικό αλλά και εμπειρικό. Πρέπει δηλαδή ο εκπαιδευτικός να είναι ένας πολιτισμικός ακτιβιστής ο οποίος χρησιμοποιώντας όλες τις σύγχρονες μεθόδους και τεχνικές της διαφοροποιημένης διδασκαλίας στοχεύει στην ενεργοποίηση και στην επανένταξη των μαθητών μέσα από τη γνώση. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο όταν ο/η εκπαιδευτικός, όχι μόνον γνωρίζει το αντικείμενό του, αλλά αγαπά τη διδασκαλία. Ωστόσο η διδασκαλία στη φυλακή δεν είναι απρόσκοπτη. Τα εμπόδια είναι πολλά. Η εκπαίδευση περιορίζεται από το κανονιστικό πλαίσιο της φυλακής π.χ. δεν υπάρχει πρόσβαση στο διαδίκτυο, οι εκπαιδευτικές δράσεις πρέπει να προσαρμόζονται στο ωρολόγιο πρόγραμμα του Καταστήματος, απαγόρευση εισόδου κάποιων

υλικών διδασκαλίας για λόγους ασφαλείας κτλ.

- Υπάρχουν ελλείψεις κι αν ναι, ποιες είναι αυτές;

Το σχολείο αντιμετωπίζει τεράστια προβλήματα. Το πιο βασικό είναι η υποστελέχωσή του ή και η μη έγκαιρη στελέχωσή του από διδακτικό προσωπικό. Άλλο πολύ βασικό ζήτημα είναι η υποχρηματοδότηση του σχολείου ή η ελλιπής χρηματοδότηση προς το τέλος του σχολικού έτους, η μη στελέχωση του σχολείου με προσωπικό καθαριότητας (έχουμε μία μόνο υπάλληλο και για τις 3 εκπαιδευτικές δομές) αλλά κυρίως η στενότητα του χώρου. Ο χώρος που έχει παραχωρηθεί στο σχολείο είναι πολύ μικρός. Οι αίθουσες διδασκαλίας είναι μικρής χωρητικότητας, ο χώρος έχει τα χαρακτηριστικά ενός «άρρωστου κτηρίου» (έλλειψη εξαερισμού, κατάλληλου φωτισμού, πρασίνου κτλ) υπάρχει έλλειψη ικανοποιητικού αριθμού τουαλετών (2 τουαλέτες σε αριθμό στην οποία κάνουν χρήση 300 άτομα), έλλειψη αίθουσας εκδηλώσεων, προαύλιο που δεν τηρεί τους όρους, προβλήματα δηλαδή που έχουν συνέπειες στην τήρηση των όρων δημόσιας υγείας και ασφάλειας. Προσαρμοζόμαστε όμως σ' αυτό το πλαίσιο γιατί θέλουμε να λειτουργήσει το σχολείο. Στη παρούσα φάση, μας ενδιαφέρει η παραχώρηση χώρου όχι τόσο για να λύσουμε αυτά τα ζητήματα τα οποία βέβαια είναι ουσιώδη όσο για προχωρήσουμε στην λειτουργία περισσότερων τμημάτων σε κάθε δομή ή και στην ίδρυση εκπαιδευτικών δομών που δεν υπάρχουν στο Κατάστημα. Για παράδειγμα το μεγαλύτερο ποσοστό κρατουμένων έχει ολοκληρώσει είτε στην Ελλάδα είτε στη χώρα προέλευσης τη 9χρονη υποχρεωτική εκπαίδευση. Δυστυχώς, η έλλειψη

χώρου δεν επιτρέπει την ίδρυση και λειτουργίας μεταγυμνασιακής δομής προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες αυτού του αριθμού κρατουμένων.

- Οι χώροι που είδαμε είναι μικροί για τον όγκο των μαθητών. Δεν υπάρχει η δυνατότητα να παραχωρηθούν άλλοι χώροι των φυλακών για να διευκολυνθεί το έργο σας;

Θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν χώροι για το σχολείο. Υπάρχουν τέτοιοι χώροι που πληρούν τις προϋποθέσεις και οι οποίοι θα μπορούσαν αξιοποιηθούν είτε για τη λειτουργία περισσότερων τμημάτων είτε για την ίδρυση μιας μεταγυμνασιακής δομής. Θα πρέπει ωστόσο να υπάρξει βούληση για κάτι τέτοιο.

- Σε εποχές όπως αυτές του covid που η κοινωνία έρχεται αντιμέτωπη με νέες πραγματικότητες, πόσο εύκολο είναι για τις εκπαιδευτικές δομές σας να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες;

Η προσαρμογή είναι δύσκολη καθώς δεν είναι εφικτή η εξ αποστάσεως εκπαίδευση ή η χρήση των νέων τεχνολογιών εκπαίδευσης. Ωστόσο κατά την άποψή μου το ζήτημα της εκπαίδευσης στις φυλακές δεν πρέπει να αφορά την εξ αποστάσεως διδασκαλία ακόμα και με τη χρήση μεικτών μεθόδων (δια ζώσης και εξ αποστάσεως). Στόχος της εκπαίδευσης είναι η επακονωμικοποίηση των μαθητών και αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τη δια ζώσης αλληλεπίδραση των εμπλεκόμενων. Ωστόσο είναι σημαντική η δυνατότητα χρήσης ΤΠΕ στην εκπαίδευση και των νέων εργαλείων. Είναι κάτι που εύκολα

μπορεί να λυθεί καθώς πλέον η τεχνολογία μας δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο για εκπαιδευτική χρήση με ασφαλή τρόπο. Το θέμα είναι να επιτραπεί η πρόσβαση.

- Μπορεί τελικά το σχολείο των φυλακών να λειτουργήσει ως μέσο κοινωνικής επανένταξης;

Όλες οι εμπειρικές έρευνες, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο καταδεικνύουν ότι η εργασία και η εκπαίδευση αποτελούν προστατευτικό παράγοντα για τους κρατούμενους/ες και κύριος μοχλός για την κοινωνική επανένταξη. Αυτό το

γεγονός είναι κάτι που θεμελιώνεται επιστημονικά που άλλωστε δεν αμφισβητείται από καμία πλευρά. Η εκπαίδευση αποτελεί δικαίωμα όλων των κρατούμενων ανεξαρτήτου φύλου, εθνότητας, θρησκευματος, σεξουαλικού προσανατολισμού και πρέπει να διασφαλίζεται η προστασία του από την πολιτεία. Εξάλλου, νομίζω ότι όταν τα δικαιώματά του κρατούμενου γίνονται σεβαστά, μοιραία αισθάνεται ότι η αδικία δεν είναι δεδομένη, ότι μπορεί να υπάρξει κοινωνική δικαιοσύνη και ότι μπορεί κατά την αποφυλάκισή του να συνεχίσει τη ζωή του χρησιμοποιώντας νόμιμα μέσα.

Συντονιστική / Δραστηριότητες ΔΣΠ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Το κράτος δικαίου δεν πρέπει να υπακούει στα προτάγματα της πολιτικής και κοινωνικής επικαιρότητας

Η Συντονιστική Επιτροπή της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, η οποία συνεδρίασε εκτάκτως στις 21.6.2024, με αφορμή τις εξαγγελίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την ενδοοικογενειακή βία, εξέδωσε σχετική ανακοίνωση.

Εις την ανακοίνωσή της η Συντονιστική Επιτροπή ανέφερε μεταξύ των άλλων ότι η έμφυλη και η ενδοοικογενειακή βία αποτελούν σοβαρότατα κοινωνικά προβλήματα τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά πρωτίστως, στο πλαίσιο της πρόληψης και ακολούθως με την ποινική αντιμετώπισή τους και εξέφρασε την έντονη αντίθεσή της σε βασικές εξαγγελίες του Υπουργείου, όπως αποτυπώθηκαν από τον Υπουργό σε συνέντευξη τύπου, οι οποίες (εξαγγελίες) είναι αντίθετες με το Σύνταγμα (άρθρα 5, 6 και 25), την ΕΣΔΑ (άρθρα 5 και 6) και τη νομολογία του ΕΔΔΑ. Οι εξαγγελίες αυτές αφορούν ιδίως:

Την υποχρεωτική επιβολή της προσωρινής κράτησης ακόμη και σε περιπτώσεις φερόμενης τέλεσης πλημμελημάτων.

Την προληπτική «προστατευτική φύλαξη» του υπόπτου έως 48 ώρες, μετά την παρέλευση του αυτοφώρου.

Την μη κλήση των φερόμενων ως θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας ενηλίκων ως μαρτύρων στο ακροατήριο του Δικαστηρίου.

Επίσης η Συντονιστική Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη

τη δημόσια δήλωση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ότι ουδείς εξαιρείται του ελέγχου, τον καλεί, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, κατ' άρθρον 117 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων, να διερευνήσει εάν οι άνω παρεμβάσεις της ηγεσίας του Αρείου Πάγου για τον πειθαρχικό έλεγχο δικαστών (εγκύκλιος προς τους δικαστές για το «κίνημα πετσέτας», εγκύκλιος οδηγία για το έγκλημα των Τεμπών, πειθαρχικές έρευνες διώξεις για δικαστές του Μ.Ο.Δ Ζακύνθου για αποφάσεις το 2020, προκαταρκτική πειθαρχική εξέταση κατά Ανακριτή και Εισαγγελέα για τη μη προφυλάκιση δικηγόρου στην πρόσφατη υπόθεση ενδοοικογενειακής βίας) έχουν ασκηθεί εντός του πλαισίου, που τάσσει ο Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων ή εκφεύγουν αυτού και να πράξει ανάλογα, ως κατά νόμο αρμόδιος.

1ο Κύπελλο Μπάσκετ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ στον Πειραιά

Ποιοτικό Μπάσκετ, αθλητικό πνεύμα και ξεχάριστη διοργάνωση από τον Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιά στο Κλειστό Γήπεδο Καμινίων που μας παραχώρησε για τις ανάγκες των αγώνων ο Δήμος Πειραιά και ο Εντεταλμένος Σύμβουλος για τον αθλητισμό Νίκος Γέμελος.

Άξια Κυπελλούχος η ομάδα Legal Basketball από τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης και πολύ καλή παρουσία της ομάδας Μπάσκετ του ΔΣΠ με αρχηγό τον Ευθύμη Σκαρίμπα, οποίος ήταν ο εμπνευστής του Κυπέλλου Μπάσκετ ανάμεσα σε δικηγορικές ομάδες. Στο φάιναλ φορ συμμετείχαν, επίσης, η ομάδα του Δικηγορικού Συλλόγου Αθήνας και η ομάδα Θέμις από τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης.

Τα πλοία που αγαπήσαμε

Του **Διονυσίου Α. Τσελέντη**
επ. Δικηγόρου Πειραιά

Η νοσταλγία πολλές φορές έχει δύναμη να κρατήσει στιγμές ζωντανές σαν φωτογραφία που όσα χρόνια και αν περάσουν μάς έλκει και μάς ταξιδεύει σε άλλες εποχές πιο ανέμελες και πιο ζωντανές.

Πριν μερικές μέρες βρέθηκα στη μαρίνα του Φλοίσβου και αντικρύζω ένα πλοίο που φαινόταν ολοκαίνουργο, έτοιμο να αποπλεύσει. Το πλοίο αυτό ήταν το θρυλικό Νεράιδα το οποίο σήμερα είναι Πλωτό Μουσείο. Εκείνη τη στιγμή κοιτάζοντας το πλοίο ήρθε στο μυαλό μου μια ολόκληρη

ρόπλοια και για την εποχή αυτή ήταν πολύ άνετα. Κάθε ταξίδι ήταν μια περιπέτεια. Από την ώρα που ανέβαινες στο πλοίο για να ταξιδέψεις από το Πειραιά σε κάποιο νησί του Αργοσαρωνικού αισθανόσουν σαν θαλασσόπορος έτοιμος να ζήσεις περιπέτεια. Αποχαιρετούσες τη ξηρά και τη πεζή καθημερινότητα και ονειρευόσουν θαλασσινές περιπέτειες. Η θάλασσα, ο αέρας, οι γλάροι που σε συνόδευαν σε όλο το ταξίδι και η παρέα με φίλους και φίλες σταμάταγαν το χρόνο και οι αισθήσεις έφθαναν στο απόγειο. Το μάτι δεν

χόρταινε να αγναντεύει. Το ταξίδι ήταν σαν μαγικό όνειρο. Εάν είχες και κασετόφωνο τότε σιγοτραγουδούσες κάποιο τραγούδι του Christophe ή του Adamo και ένοιωθες άρχοντας!

Άλλοι κατέβαιναν στο πρώτο προορισμό που ήταν η Αίγινα και άλλοι συ-

εποχή. Ήταν οι δεκαετίες του 60 και 70 όπου όργωναν τον Αργοσαρωνικό πλοία τα οποία έφερναν το κόσμο στα όμορφα νησιά, την Αίγινα, το Πόρο, την Υδρα, τις Σπέτσες κατά τους καλοκαιρινούς μήνες για διακοπές αλλά και για ημερήσιες αποδράσεις. Τα πλοία αυτά που έγραψαν μια ξεχωριστή ιστορία και δημιούργησαν μύθο στον Αργοσαρωνικό ήταν το Νεράιδα, το Καμέλια, ο Πορτοκαλής Ήλιος, το Σαρωνίς, η Αύρα, η Μάχη, η Χαρά, το Πίνδος. Για την εποχή εκείνη το ταξίδι με τα πλοία αυτά ήταν μια μικρή πολυτέλεια αλλά όχι ακριβή. Εμοιαζαν με μικρά κρουαζιε-

νέχιζαν για Μέθανα, Πόρο, Υδρα και Σπέτσες. Εκείνο που εξιτάριζε περισσότερο ήταν όταν το πλοίο πλησίαζε σε κάποιο νησί και εσύ ήσουν στην ακτή και το έβλεπες να πλησιάζει. Πλησίαζε επιβλητικά στο λιμάνι για να δέσει και να αποβιβαστούν οι ταξιδιώτες όλοι με χαμόγελο.

Δεν έμπαινες στο πλοίο απλά για να σε πάει σε κάποιο νησί του Αργοσαρωνικού. Ταξίδευες και ζούσες μια περιπέτεια. Αυτό που θυμόσουν ήταν το ταξίδι με το πλοίο και λιγότερο το νησί που είχες περάσει κάποιες ώρες ή μέρες. Τα

πλοία αυτά έμοιαζαν ότι είχαν ψυχή. Αισθανόσουν οτι ζούσαν μαζί σου και σε συντρόφευαν στο ταξίδι για κάποιο νησί και χαιρόνταν που σου πρόσφεραν τη θαλασσινή περιπέτεια. Δεν νομίζω να έχουν υπάρξει σε άλλη γραμμή πλοία που να έχουν δημιουργήσει τέτοια συναισθήματα. Ήταν η λαχτάρα μιας σύντομης ημερήσιας απόδρασης σε κάποιο κοντινό νησί ή για ολιγοήμερες διακοπές και τα πλοία αυτά πραγματοποιούσαν αυτή την επιθυμία σου. Δεν είναι υπερβολή ότι έχει δημιουργηθεί ένας μύθος για τα πλοία αυτά και μια γλυκιά νοσταλγία όταν αναπολείς ότι κάποιο από αυτά σου χάρισε όμορφες στιγμές.

Οι νησιώτες θεωρούσαν αυτά τα πλοία δικά τους και ότι αποτελούσαν κομμάτι της ζωής τους. Γνώριζαν με τα μικρά τους ονόματα το πλοίαρχο και το πλήρωμα και τούς θεωρούσαν δική τους οικογένεια.

Στα πλοία αυτά είχαν γυριστεί πολλές σκηνές από ελληνικές ταινίες της εποχής του αξέχαστου ελληνικού κινηματογράφου. Είχαν γυριστεί μάλιστα σκηνές και για ξένες ταινίες με διάσημους πρωταγωνιστές. Στο Νεράιδα σκηνές με τη Σοφία Λώρεν στη ταινία **«Το παιδί και το δελφίνι»** που είχε γυριστεί στην Υδρα το 1957 με διεθνή επιτυχία. Ακόμη η συγγραφέας Ζώρζ Σαρή στο μυθιστόρημα της **«Ο θησαυρός της Βαγίας»** περιγράφει κάποιες εικόνες στο πλοίο «Πορτοκαλής Ηλιος». *«Ο Πορτοκαλής Ηλιος ξεμάκρυνε από το λιμάνι του Πειραιά. Οχτώ το πρωί και η ζέστη κιάλας ίδρωσε το κορμί, κολλούσε πάνω στο δέρμα. Η θάλασσα ασάλευτη θα μοιαζε αληθινό γυαλί, αν δεν ήταν οι άσπροι αφροί που ξεσήκωνε το καράβι χαράζοντας την. Κόσμος πολύς, περισσότερες γυναίκες και παιδιά, που ξεκινούσαν για κάποιο νησί του Σαρωνικού, την Αίγινα, τον Πόρο, την Υδρα ή τις Σπέτσες. Τα σχολεία είχαν κλείσει κι οι μητέρες είχαν ετοιμάσει τις καλοκαιριάτικες αποσκευές, βατραχοπέδιλα, μάσκες,*

σαγιονάρες, ψάθινα ή πάνινα καπέλα..Στο κατάστρωμα οι πολυθρόνες ήταν όλες πιασμένες κι ούτε ένα σκαμνί αδειανό. Στα σαλόνια έκανε τόση ζέστη που όλοι οι επιβάτες προσπαθούσαν να βολευτούν έξω, με την ελπίδα να δροσιστούν από τον αέρα της θάλασσας. Σε μια άκρη της κουπαστής, δυό αγόρια, θα ήταν δεκατεσσάρων χρονών, κοιτούσαν στα ανοιχτά και συζητούσαν...»

Τα τελευταία χρόνια με τη δρομολόγηση στον Αργοσαρωνικό πολλών πλοίων κλειστού τύπου, των ιπτάμενων δελφινιών, έχει χαθεί η μαγεία της περιπέτειας και της απόλαυσης του ταξιδιού με το ανάδεμα της θάλασσας και τον θαλασσινό αέρα.

Ακόμη και σήμερα όταν περνώ από το λιμάνι στο Πειραιά και βλέπω τα πλοία έτοιμα να αποπλεύσουν για τα νησιά του Αργοσαρωνικού φαντάζομαι το Καμέλια, το Πορτοκαλή Ηλιο και το Νεράιδα έτοιμα να σαλπάρουν. Μπορεί η αναπόληση αυτή να μοιάζει λίγο υπερβολική. Όμως όσοι έχουν ταξιδεύσει με αυτά τα πλοία θα τους θυμίσουν τα ίδια συναισθήματα και παρόμοιες εικόνες.

Εύχομαι καλό καλοκαίρι και όλοι να περάσουμε έστω κάποιες στιγμές σε κατάστρωμα πηγαίνοντας σε κάποιο νησί. Άλλωστε πάντα το ταξίδι μετράει!

Καλό Καλοκαίρι

**Πηγές: Ζώρζ Σαρή «Ο θησαυρός της Βαγίας»
www.lifo.gr: Πλωτό Μουσείο Νεράιδα**

Συνέντευξη με έναν νέο Δικηγόρο

Επιμέλεια κειμένου
Παναγιώτης Σταματογιάννης
Δικηγόρος Πειραιά
Πρόεδρος ΕΑΝΔΙΠ

Ο λόγος στον συνάδελφο!
Δικηγόρος, 29 ετών

Πόσα χρόνια ασκείς το επάγγελμα:
Είμαι νέος Δικηγόρος μόλις 6 μήνες.

Αν και κατά πόσο ανταποκρίνεται η δικηγορία στις προσδοκίες που σου δημιουργήθηκαν σπουδάζοντας στη Νομική;

Δεν ξέρω αν θα εκφράσω την πλειοψηφία με αυτή μου την απάντηση, αλλά προσωπικά στο μεγαλύτερο ποσοστό δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες, που μου είχαν δημιουργηθεί σπουδάζοντας. Ίσως επειδή δεν υπάρχει επαρκής ενημέρωση για τις πραγματικές συνθήκες που επικρατούν.

Πες μου αυτό που σου αρέσει περισσότερο και αυτό που απεχθάνεσαι περισσότερο;

Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο επάγγελμα αυτό είναι το ότι έχω τη δυνατότητα να είμαι η φωνή για τα άτομα που έχουν πραγματικά ανάγκη. Αυτό που απεχθάνομαι περισσότερο είναι οι συνθήκες εργασίας που επικρατούν σε μεγάλο βαθμό στη μάχιμη δικηγορία.

Είσαι ικανοποιημένος με τον προσωπικό χρόνο που σου αφήνει η δικηγορία;

Καθόλου, δεν υπάρχει χρόνος ούτε για τα απολύτως βασικά. Και δεν έχω καν οικογένεια. Φανταστείτε τους δικηγόρους που έχουν οικογένεια και τόσες υποχρεώσεις.

Είσαι ικανοποιημένος με τις οικονομικές σου απολαβές;

Δεν θα μιλήσω καν για τις ιδανικές απολαβές σε σχέση με τον αγώνα που έχω δώσει για να σπουδάσω και τι έχει στερηθεί η οικογένειά μου για να το πετύχω αυτό, καθώς δεν προέρχομαι από μία οικογένεια νομικών.

Από το 1 έως το 10 πόση αυτοπεποίθηση αισθάνεσαι σε επαγγελματικό επίπεδο και γιατί;

Θα μπορούσα να απαντήσω έστω τυπικά γιατί στην τελική δεν θα έχει σημασία καθώς η αυτοπεποίθηση είναι κάτι το οποίο δουλεύεις μόνος. Ωστόσο από το 1 έως το 10 νιώθω πως είμαι στο 3. Και αυτό γιατί η εμπειρία που είχα τα τελευταία χρόνια με επηρέασαν αρνητικά, χωρίς αυτό να αποτελεί κάποιο είδος δικαιολογίας.

Ασχολείσαι με αμιγώς νομικές εργασίες ή και άλλα πράγματα;

Από ασκούμενος μέχρι και νέος Δικηγόρος νομίζω οι περισσότεροι δεν ασχολούμαστε με αμιγώς νομικές εργασίες. Λίγο από όλα δηλαδή. Δεν είναι κακό αυτό, καθώς είναι μάλλον στην φύση του επαγγέλματος να ασχολούμαστε με περισσότερα από τις νομικές εργασίες, αλλά θεωρώ ορθό να μην αποτελούν οι άλλες εργασίες το μεγαλύτερο κομμάτι της καθημερινότητας της εργασίας μας.

Τι ερώτηση θα κάνατε σε έναν έμπειρο Δικηγόρο;

Σε ένα τέτοιο επάγγελμα όπως είναι το δικό μας, μία ερώτηση νομίζω δεν θα ήταν αρκετή. Ωστόσο, μία βασική ερώτηση ίσως που θα ήθελα να κάνω είναι γιατί πλέον δεν μεριμνούν στο να βοηθήσουν στους νέους Δικηγόρους να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων. Είναι ένα επάγγελμα το οποίο θέλει συχνή και μεν τριβή με τα βιβλία για να αποκτήσεις τις απαραίτητες γνώσεις, αλλά πιστεύω πως η πραγματικότητα πολλές φορές απέχει από αυτή των βιβλίων.

Πώς αξιολογείς την αντιμετώπιση σου από συναδέλφους, δικαστές/εισαγγελείς και δικαστικούς υπαλλήλους και υπαλλήλους λοιπών υπηρεσιών;

Η αντιμετώπιση από την κάθε ομάδα ανθρώπων που έχω συναναστραφεί, ποικίλει. Αυτό εξάλλου ισχύει παντού. Ως ΑΜΕΑ έχω δεχθεί πολλές συμπεριφορές και αρνητικές και θετικές. Στις αρνητικές κάποιες φορές έχω δεχθεί υποτίμηση, περιφρόνηση και επιθετική συμπεριφορά. Στις θετικές επίσης, με έχουν εξυπηρετήσει πολλές για πράγματα που δεν είναι καν στην αρμοδιότητά του, δηλαδή ανθρώπινα και τους εκτιμώ αυτούς τους ανθρώπους.

Είσαι υπέρ της ψηφιοποίησης της δικαιοσύ-

νης σε ουσιαστικό και διαδικαστικό επίπεδο;

Δεν μπορώ να είμαι σίγουρος για αυτό καθώς δεν έχω εμπειρία όσον αφορά την παράσταση στις δικαστικές αίθουσες, που αποφεύγω διότι το θέμα υγείας μου με δυσκολεύει. Παρόλα αυτά, χωρίς να το έχω μελετήσει ιδιαίτερα το πώς θα λειτουργήσει θα έλεγα πως θα βοηθήσει σε μεγάλο βαθμό ως προς το φόρτο εργασίας στα γραφεία, επειδή ξοδεύουν αρκετό χρόνο στις μετακινήσεις τους για μία απλή κατάθεση.

Σε ενδιαφέρει η δικηγορία ή στοχεύεις σε κάτι άλλο;

Όσο σπούδαζα με ενδιέφερε πολύ η δικηγορία. Όσο περνούσαν τα χρόνια και όσο εργαζόμουν πάνω σε αυτό άρχισε κάπως να με εξαντλεί και έπαψε να έχει ενδιαφέρον για εμένα. Θα επιθυμούσα να ασχοληθώ με κάτι διαφορετικό, το οποίο ομολογουμένως δεν γνωρίζω ακόμη αλλά ερευνώ.

Θα προτιμούσες να ασκείς τη δικηγορία μόνος σου στο δικό σου γραφείο ή σε μεγαλύτερα σχήματα (δικηγορικές εταιρείες κλπ) και με τι σχέση (συνεργάτης Δικηγόρος – οιονεί μισθωτός - συστέγαση – κάτι άλλο);

Αν επέλεγα να ασχοληθώ με τη μάχιμη δικηγορία θα επέλεγα να εργάζομαι ως οιονεί μισθωτός, που μου παρέχει μία παραπάνω ασφάλεια.

Η ΟΡΙΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΣΤΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ: ΑΠΟΨΕΙΣ, ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Του Γρηγόρη Γαϊτανάρου,
Δικηγόρου Πειραιά

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 2664/1998, «Οι πρώτες εγγραφές, των οποίων δεν αμφισβητήθηκε η ακρίβεια ενώπιον των δικαστηρίων μέσα στην προθεσμία της παρ. 2 του άρθρου 6¹ καθίστανται οριστικές και παράγουν αμάχητο τεκμήριο υπέρ των φερόμενων με τις πρώτες αυτές εγγραφές ως δικαιούχων για τα δικαιώματα στα οποία αυτές αφορούν».

Η παραπάνω διάταξη εισάγει στο Κτηματολογικό Δίκαιο την έννοια του *αμάχητου τεκμηρίου* - έναντι του μαχητού τεκμηρίου ακριβείας που προβλέπεται στο άρθρο 13 του ίδιου νόμου για τις κτηματολογικές εγγραφές πριν από την οριστικοποίησή τους- μια έννοια που ομολογουμένως έχει διχάσει τη θεωρία ως προς την ερμηνεία της.

1. Πρόκειται για την 8ετη προθεσμία του αρ. 6 παρ. 2 ν. 2664/1998, καθώς τις παρατάσεις του άρθρου 102 του ν. 4623/2019, όπως τροποποιήθηκε με το αρ. 5 του ν. 5076/2023.

Κατά μία άποψη, το αμάχητο τεκμήριο επέχει θέση πρωτότυπου τίτλου κτήσης από τον ανακριβώς εγγεγραμμένο, συνεπώς ο περαιτέρω αποκτών καθίσταται κύριος με παράγωγο τρόπο, ως ειδικός του διάδοχος. **Κατ' άλλη άποψη**, ο ανακριβώς εγγεγραμμένος δεν αποκτά κυριότητα (παρόλο που ο αληθής κύριος την αποστερείται εξαιτίας του), επομένως ο περαιτέρω αποκτών καθίσταται κύριος με πρωτότυπο τρόπο (από μη κύριο – κατ' αναλογία του άρθρου 1036 ΑΚ)²

Για την περίπτωση βέβαια των ακινήτων που καταχωρίστηκαν ως «αγνώστου ιδιοκτήτη»³ η ratio του άρθρου 9 του ν. 2664/1998⁴, οδηγεί στη σύγκλιση των απόψεων της θεωρίας υπέρ του πρωτότυπου τρόπου κτήσης κυριότητας του Δημοσίου - κατ' αντιστοιχία εν πολλοίς με το άρθρο 972 ΑΚ⁵

Στο ίδιο πλαίσιο, έτερη έννοια που προκύπτει από τον συνδυασμό των άρθρων 7 παρ. 3 και 6 παρ. 2, και έχει επίσης διχάσει τη θεωρία αλλά και τη νομολογία, είναι η *αποκλειστική προθεσμία* για τη διόρθωση των πρώτων εγγραφών.

[Συγκεκριμένα, κατά την παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 2664/1998](#), «Οι πρώτες εγγραφές των

οποίων αμφισβητήθηκε με αγωγή η ακρίβεια μέσα στην κατά το άρθρο 6 παρ. 2 προθεσμία, οριστικοποιούνται μόλις καταστεί αμετάκλητη η δικαστική απόφαση που απορρίπτει την αγωγή. Αν, αντίθετα, η απόφαση που κατέστη αμετάκλητη δέχεται ολικά ή μερικά την αγωγή, διορθώνεται η αρχική εγγραφή σύμφωνα με το διατακτικό της αμετάκλητης απόφασης. Η διορθωμένη αυτή εγγραφή είναι οριστική, κατά την έννοια της παρ. 1 αυτού του άρθρου, και παράγει το προβλεπόμενο στην παράγραφο αυτή αμάχητο τεκμήριο».

Μία άποψη λοιπόν, δέχεται ότι οι πρώτες εγγραφές οριστικοποιούνται άμεσα με την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, χωρίς να απαιτείται η πάροδος της προθεσμίας του άρθρου 6 παρ. 2 του ν. 2664/1998, άποψη που γίνεται αποδεκτή από τη νομολογία⁶, ενώ **άλλη άποψη**, υποστηρίζει ότι η οριστικοποίηση μετά από αμετάκλητη δικαστική απόφαση ισχύει *inter partes*, μεταξύ δηλαδή των διαδίκων της δίκης, άρα, πρόσωπα -συμπεριλαμβανομένου του αληθούς κυρίου- που δεν συμμετείχαν στη δίκη δεν δεσμεύονται από το δεδικασμένο αυτής, κατά συνέπεια οι πρώτες εγγραφές οριστικοποιούνται μετά την παρέλευση της προθεσμίας του άρθρου

2. Κιτσαράς, *Το αμάχητο τεκμήριο των αρχικών κτηματολογικών εγγραφών*, τ. 2023 ΔΠΘ, σελ. 321.

3. Η παρ. 2Α που προστέθηκε στο αρ. 102 του ν. 4623/2019, μετά την ψήφιση του ν. 5076/2023, προβλέπει ότι τα «αγνώστου ιδιοκτήτη» ακίνητα των περιοχών στις οποίες η αποκλειστική προθεσμία του αρ. 6 παρ. 2 είχε λήξει μέχρι τις 30.11.2018, μπορούν να διορθωθούν μέχρι τις 30.11.2024 (μόνο αν, κατόπιν λήξης της αποκλειστικής προθεσμίας για κάθε περιοχή, δεν έχουν εγγραφεί μεταγενέστερες πράξεις επί του κτηματολογικού τους φύλλου), είτε με τη διαδικασία του αρ. 18 παρ. 1, είτε με τη διαδικασία του αρ. 6 παρ. 2, είτε και με τη διαδικασία του αρ. 7 παρ. 2 (αν είχε ήδη ακολουθηθεί από τους αληθείς κυρίους).

4. Περιεχόμενα στο Δημόσιο ακίνητα με την οριστικοποίηση των πρώτων εγγραφών.

5. Αδέσποτα ακίνητα, έρημος κλήρος.

6. ΕφΠειρ 15/2018, ΤΝΠ Ισοκράτης, ΕφΑθ 2991/2017, ΤΝΠ Νόμος, ΕφΑθ 2375/2016, ΤΝΠ Νόμος, ΕφΑθ 618/2015, ΤΝΠ Νόμος.

6 παρ. 2 του ν. 2664/1998.

Ακολουθως, βάσει της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2664/1998, προβλέπεται ότι «Σε περίπτωση ανακριβούς πρώτης εγγραφής ο πραγματικός δικαιούχος έχει ενοχική μόνον αξίωση κατά του αναφερόμενου ανακριβώς ως δικαιούχου για την απόδοση του πλουτισμού από τη δημιουργία του αμάχητου τεκμηρίου. Αντικείμενο της αξίωσης αυτής είναι η κατά τον χρόνο της δημιουργίας του αμάχητου τεκμηρίου χρηματική αξία του ακινήτου στο οποίο αφορά (ολικά ή μερικά) η ανακριβής εγγραφή [...]. Απόδοση αυτοουσίως είτε του όλου είτε μέρους του ακινήτου στο οποίο αφορά η ανακριβής πρώτη εγγραφή, κατά τις διατάξεις του αδικαιολόγητου πλουτισμού, καθώς επίσης αποκατάσταση της προηγούμενης κατάστασης κατά το άρθρο 297 του ΑΚ σε περίπτωση αξίωσης αποζημίωσης είναι δυνατή, ύστερα από σχετικό αίτημα του δικαιούχου, μόνον όταν για το ακίνητο στο οποίο αφορά η ανακριβής εγγραφή δεν έχει ήδη χωρίσει ειδική διαδοχή από επαχθή αιτία και εγγραφή αυτής στο Κτηματολογικό βιβλίο. [...] Η εκπλήρωση τυχόν υποχρέωσης αυτοουσίας απόδοσης γίνεται με σύμβαση μεταξύ υποχρέου και δικαιούχου και εγγραφή αυτής στο Κτηματολογικό βιβλίο, που δεν συνιστά διόρθωση της αρχικής εγγραφής αλλά επιγενόμενη εγγραφή, κατά την έννοια των άρθρων 12 και 13 του παρόντος νόμου [...]».

Από την ως άνω διάταξη, ενόψει της σχέσης (διμερούς ή τριμερούς) αληθούς κυρίου, ανακριβώς

εγγεγραμμένου ή/και αποκτώντος τρίτου, προκύπτουν οι κάτωθι **περιπτώσεις** αξιώσεων από αδικαιολόγητο πλουτισμό⁷:

- i)** Η περίπτωση κατά την οποία ο ανακριβώς εγγεγραμμένος δεν έχει προβεί σε περαιτέρω μεταβίβαση του ακινήτου, επομένως ο αληθής κύριος δύναται να αξιώσει την απόδοση του πλουτισμού από τον πρώτο είτε σε χρήμα, είτε αυτοουσίως, με διαζευκτική συρροή των αξιώσεών του, υπό την έννοια ότι δεν είναι δυνατή η ικανοποίηση αμφοτέρων (αλληλοαποκλείονται κατά την ικανοποίησή τους).
- ii)** Η περίπτωση κατά την οποία ο ανακριβώς εγγεγραμμένος έχει μεταβιβάσει χαριστικά το ακίνητο σε τρίτο, γεγονός που συνεπάγεται ότι ο αληθής κύριος είτε θα ζητήσει την αυτοουσία απόδοση από τον τρίτο (απόδοση κυριότητας), είτε την απόδοση του πλουτισμού από τον ανακριβώς εγγεγραμμένο (απόδοση αξίας ακινήτου κατά τον χρόνο οριστικοποίησης της εγγραφής), επίσης διαζευκτικά.
- iii)** Η περίπτωση κατά την οποία ο ανακριβώς εγγεγραμμένος έχει μεταβιβάσει το ακίνητο σε τρίτο από επαχθή αιτία και ως εκ τούτου ο αληθής κύριος δύναται να αξιώσει από τον μεταβιβάσαντα ανακριβώς εγγεγραμμένο την απόδοση της πλήρους εσωτερικής αξίας του ακινήτου, όχι μόνο του ληφθέντος για τη μεταβίβαση ανταλλάγματος⁸.

Σημειωτέον ότι, στο αιτητικό των παραπάνω αγωγών, πέρα από την αυτοουσία απόδοση μέσω

7. Βλ. άρθρο 904 ΑΚ.

8. Εδώ εισάγεται σημαντική απόκλιση από τους κανόνες του αδικαιολόγητου πλουτισμού (βλ. άρθρο 908 ΑΚ).

σύμβασης μεταξύ του ανακριβώς εγγεγραμμένου ή του εκ χαρακτηριστικής αιτίας αποκτώντος και του αληθούς κυρίου-εναγόντος, απαραίτητη είναι επίσης και η καταδίκη του εναγομένου σε δήλωση βουλήσεως (μετά του οφειλόμενου δικαστικού ενσήμου λόγω καταψηφιστικού αιτήματος). Οι εν λόγω αγωγές, παρότι ενοχικές, εφόσον με αυτές ζητείται η αυτούσια απόδοση ή η επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση, εγγράφονται στο κτηματολογικό φύλλο εντός τριάντα (30) ημερών από τη κατάθεσή τους, άλλως απορρίπτονται ως απαράδεκτες⁹.

Ως προς τα **ειδικά θέματα**¹⁰ που ακολουθούν την οριστικοποίηση των εγγραφών, αξίζει να αναφερθούν τα εξής:

A) Αναφορικά με τα δάση, λόγω του ότι η ελληνική νομοθεσία πέρα από δημόσια αναγνωρίζει και ιδιωτικά δάση, το Δημόσιο δύναται να απωλέσει την κυριότητά του επί δασικών εκτάσεων για τις οποίες δεν προέβη σε διορθώσεις εντός της ανωτέρω αναφερθείσας προθεσμίας του άρθρου 6 παρ. 2 του ν. 2664/1998 και να περιοριστεί στις ενοχικές αξιώσεις που πηγάζουν από το εκτενώς αναλυθέν παραπάνω άρθρο 7. Φυσικά, μια τέτοια απώλεια της κυριότητας του Δημοσίου επιφέρει αλλαγές μόνο ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς των εν θέματι εκτάσεων και όχι ως προς τον χαρακτηρισμό τους ως δασικών. Στην περίπτωση αυτή, ο αναγραφόμενος ως κύριος στο κτηματολογικό φύλλο αποκτά την κυριότητά του κατά τρόπο πρωτότυπο.

B) Δεν συμβαίνει το ίδιο εντούτοις για την περίπτωση του **αιγιαλού**, καθότι ο αιγιαλός ως μη δεκτικός ιδιωτικής κυριότητας αποκλείει την απόκτηση κυριότητας από τρίτο καθ' οιονδήποτε τρόπο, με αποτέλεσμα το Δημόσιο να διατηρεί το δικαίωμα διεκδίκησης οποιουδήποτε ακινήτου εμπίπτει σε αιγιαλό και μετά την παρέλευση της προθεσμίας διορθώσεων του άρθρου 6 παρ. 2 του ν. 2664/1998, ακόμα κι αν αυτό έχει εκποιηθεί σε τρίτους.

Επιπροσθέτως, δέον είναι να υπογραμμιστεί, ότι επί οριστικοποιημένων εγγραφών εξακολουθούν να επιτρέπονται **οι διορθώσεις πρόδηλων σφαλμάτων**, αρκεί αυτά να προκύπτουν είτε από την αστυνομική ταυτότητα του αιτούντος ή άλλα δημόσια έγγραφα με αποδεικτική ισχύ, είτε από την καταχωρισθείσα πράξη και τα συνοδευτικά αυτής έγγραφα¹¹.

Εν κατακλείδι, η νομική επιστήμη βρίθει διχογνωμιών, είναι θα λέγαμε συστατικό της στοιχείο οι ζυμώσεις στη θεωρία, οι οποίες καταλήγουν να ορίζουν και τη νομολογία. Το ζητούμενο διαχρονικά είναι η σαφήνεια και η στόχευση της παρασκευής των νόμων, ώστε να ελαττωθούν σταδιακά οι έριδες περί της ερμηνείας τους ή οι αντιφατικές δικαστικές/διοικητικές αποφάσεις και να προκύπτει ανεπιτήδευτα ο κοινός τόπος που αναζητούν οι εφαρμοστές του δικαίου καθημερινά.

9. Βλ. άρθρο 7 παρ. 2 εδαφ. στ'.

10. Γκίκα, *Αμάχητο τεκμήριο ακρίβειας των πρώτων εγγραφών και τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου στο Εθνικό Κτηματολόγιο*, ΕπΑκ 4/2020, σελ. 863-885.

11. Βλ. άρθρο 18 παρ. 1 περ. στ' του ν. 2664/1998.

Θαλάσσιος τουρισμός, πλοία αναψυχής, τουριστικά ημερόπλοια, ασφάλεια & ασφάλιση

Μαρίνα Αλειφεροπούλου
Δικηγόρος, LL.M.(ναυτικό δίκαιο)
Διαμεσολαβήτρια
Υποψήφια διδάκτορας (θαλάσσια ασφάλιση)
Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών
Υπηρεσιών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
marinaliferopoulou@gmail.com

1. (Εισαγωγή). Ο νέος ν. 4926/2022 (ΦΕΚ Α' 82), για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου για τη δραστηριοποίηση των πλοίων αναψυχής και των τουριστικών ημεροπλοίων, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής: αντικατέστησε τον προηγούμενο νόμο 4256/2014 (ΦΕΚ Α'92), ο οποίος είχε 67 τροποποιήσεις· επικαιροποίησε

τις διατάξεις για την επαγγελματική δραστηριοποίηση των πλοίων αναψυχής και των τουριστικών ημεροπλοίων· απελευθέρωσε τη δραστηριοποίηση των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής· θέσπισε διαδικασίες ψηφιακών εφαρμογών συνδεδεμένων με υφιστάμενα μητρώα· δημιουργεί ένα σύνολο παρεμβάσεων στη στελέχωση των πλοίων αναψυχής και των τουριστικών ημεροπλοίων, με γνώμονα την προστασία της ανθρωπίνης ζωής στη θάλασσα, την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, καθώς και σύνολο προβλέψεων για την αύξηση της απασχόλησης¹.

2. (Κατηγορίες σκαφών). Ο ν. 4926/2022 διακρίνει τις εξής κατηγορίες πλοίων: Πλοίο αναψυχής, Ιδιωτικό πλοίο αναψυχής, Επαγγελματικό πλοίο αναψυχής, Επαγγελματικό Τουριστικό Ημερόπλοιο, Παραδοσιακό πλοίο, Ξύλινο πλοίο, Μηχανοκίνητο πλοίο αναψυχής, Ιστιοφόρο πλοίο αναψυχής. Η κατηγοριοποίηση αυτή δεν είναι πολύπλοκη, ούτε πρέπει να οδηγεί σε σύγχυση, διότι, στην πραγματικότητα, τα πλοία διακρίνονται ανάλογα με τους κόρους τους και τη δυνατότητά τους να ασφαλιστούν, σύμφωνα με τη νομοθεσία που ισχύει διεθνώς, (δηλαδή η κατηγοριοποίηση των σκαφών είναι συγκεκριμένη και ανεξάρτητη της ονοματοθεσίας/χαρακτηρισμού που προσδίδει ο νόμος, ή η εμπορική πρακτική).

3. (Διατάξεις ασφαλείας). Επιπλέον, ο παραπάνω νόμος περιέχει πολλές διατάξεις που αφορούν την ασφάλεια στη θάλασσα, όπως: (α) διατάξεις για το πλήρωμα (εκπαίδευση και πιστοποίηση ικανοτήτων, παροχή κατάλληλου καταλύματος),

1. Απόσπασμα από την παρουσίαση της γράφουσας στο 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Yachting, 23.02.2024.

τη στελέχωση (τήρηση οργανικής σύνθεσης και στελέχωση), (β) διατάξεις τήρησης μητρώου (προβλέπεται η καταχώρηση στο e-Μητρώο Πλοίων των στοιχείων των πλοίων αναψυχής και των επαγγελματικών τουριστικών ημεροπλοίων για φορολογικούς, τελωνειακούς και φορολογικούς σκοπούς), (γ) τήρηση κατάστασης επιβαινόντων, (γ) ηλεκτρονική έναρξη δραστηριότητας σκαφών, (δ) έγγραφη κατάρτιση ναυλοσυμφώνου για την ολική ναύλωση εντός της επικράτειας των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής, (ε) υποχρέωση συμμόρφωσης με απαιτήσεις και πιστοποίηση (π.χ. εφοδιασμός με Πιστοποιητικό Ελέγχου Ξένου Επαγγελματικού Πλοίου Αναψυχής-Π.Ε.Ξ.Ε.Π.Α., το οποίο εκδίδεται από νηογνώμονα), (στ) ηλεκτρονική καταχώρηση της αναστολής δραστηριοποίησης σκαφών ή της κατάσχεσης αυτών, (ζ) όρους δραστηριοποίησης αλλοδαπών επαγγελματικών σκαφών, (η) υποχρέωση λήψης άδειας απόπλου και δήλωσης κατάπλου, (θ) ειδικούς

όρους ιδιοχρησιμοποίησης επαγγελματικών σκαφών.

4. (Ασφάλιση Σκαφών). Η μετακίνηση των πλοίων αναψυχής ή των επαγγελματικών τουριστικών ημεροπλοίων επιτρέπεται μόνο αν αυτά είναι ασφαλισμένα. Έτσι: **A. Με ολική χωρητικότητα ίση ή μεγαλύτερη των 300 κόρων** υποχρεούνται να διαθέτουν ασφάλιση σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 6/2012 για την ασφάλιση των πλοιοκτητών για τις ναυτικές απαιτήσεις, το οποίο ενσωματώνει την αντίστοιχη ευρωπαϊκή οδηγία 2009/20, η οποία παραπέμπει στα όρια περιορισμού της Διεθνούς Σύμβασης Περιορισμού της Ευθύνης LLMC 1976/1996/2012, ως τα ελάχιστα ασφαλισίμα όρια που πρέπει να τηρούνται. **B. Πλοία αναψυχής με ολική χωρητικότητα μικρότερη των 300 κόρων** υποχρεούνται να είναι ασφαλισμένα ως εξής: Σωματική βλάβη/θάνατο επιβαινόντων/τρίτων, 150.000 ευρώ ανά πρόσωπο και 700.000 ανά συμβάν και 2.100.000 ευρώ συνολικά

για όλη την περίοδο ασφάλισης. Υλικές ζημιές επιβαινόντων και τρίτων, 150.000 ευρώ ανά συμβάν και 450.000 ευρώ συνολικά για όλη την περίοδο ασφάλισης. Θαλάσσια ρύπανση, 150.000 ευρώ ανά συμβάν και 450.000 ευρώ συνολικά για όλη την περίοδο ασφάλισης. Για τα επαγγελματικά τουριστικά ημερόπλοια: Σωματική βλάβη/θάνατο επιβαινόντων/τρίτων, 150.000 ευρώ ανά πρόσωπο και 1.500.000 ανά συμβάν και 4.500.000 ευρώ συνολικά για όλη την περίοδο ασφάλισης. Για τους λοιπούς κινδύνους ισχύουν τα όρια όπως για τα πλοία αναψυχής. Η ασφάλιση αποδεικνύεται από το πιστοποιητικό ή τη βεβαίωση ασφάλισης και φυλάσσονται στο πλοίο. Γ. Τα επαγγελματικά τουριστικά ημερόπλοια με μεταφορική ικανότητα άνω των 12 επιβατών που εκτελούν διεθνή μεταφορά υπάγονται στο καθεστώς υποχρεωτικής ασφάλισης, ευθύνης

και αποζημιώσεων του Κανονισμού 392/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το ν.4195/2013, δηλ. στην ουσία στα όρια της Διεθνούς Σύμβασης Αθηνών και το Πρωτόκολλο του 2002, με ανώτατο όριο ασφάλισης/αποζημίωσης τις 250.000 λογιστικές μονάδες/ΕΤΔ ανά επιβάτη/ανά περιστατικό²

5. (Ποινές). Προβλέπονται ποινικές και διοικητικές κυρώσεις (πρόστιμα) σε περίπτωση παραβίασης του παραπάνω νόμου νόμου. Ειδικά, αν διαπιστωθεί ότι δεν υπάρχει το απαραίτητο πιστοποιητικό ασφάλισης επιβάλλονται πρόστιμα και μπορεί να διαταχθεί και η απαγόρευση απόπλου μέχρι την προσκόμιση του πιστοποιητικού.

6. (Εταιρείες αναψυχής). Το θεσμικό πλαίσιο των ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ συνίσταται στη δυνατότητα: (i) σύστασης ΝΕΠΑ (Ναυτιλιακής Εταιρείας Πλοίου Αναψυχής) με σκοπό την **κτήση κυριό-**

2. Η διεθνής σύμβαση για τη ρύπανση από πετρέλαιο κίνησης Bunkers, εφαρμόζεται για πλοία άνω των 1.000 κ.ο.χ. και απαιτεί η ασφάλιση να είναι σε ποσό ίσο με τα όρια ευθύνης του εφαρμοστέου εθνικού ή διεθνούς καθεστώτος, σε κάθε περίπτωση στα όρια της LLMC. Η διεθνής σύμβαση για την ανέλκυση ναυαγίων Nairobi/WRC, απαιτεί τα ίδια όρια όπως η Bunkers, για πλοία άνω των 300 κ.ο.χ.

τητας/εκμετάλλευση/διαχείριση πλοίων αναψυχής με ελληνική σημαία που χαρακτηρίζονται επαγγελματικά, με ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο 10.000 ευρώ, ονομαστικές μετοχές, επιτρέπεται σε υπηκόους τρίτων χωρών να αποκτούν εμπράγματα δικαιώματα επί μετοχών της, (ii) σύστασης ΕΙΠΑ (Εταιρεία Ιδιωτικών Πλοίων Αναψυχής) με σκοπό την κτήση **κυριότητας πλοίων αναψυχής με ελληνική σημαία που χαρακτηρίζονται ιδιωτικά** (και προβλέπεται η δυνατότητα μίσθωσης άνευ απόπλου σε τρίτους), κεφάλαιο 5.000 ευρώ. (Επίσης, προβλέπεται η τήρηση μητρώου ΝΕΠΑ, ΕΙΠΑ στο Υπουργείο Ναυτιλίας).

7. (Ακινήσια σκαφών). Σε περίπτωση ακινήσιας των σκαφών, αυτή πρέπει να δηλωθεί ηλεκτρονικά και σε περίπτωση που παραβιαστεί η ακινήσια

προβλέπονται πρόστιμα.

8. (Πλωτές εξέδρες). Τέλος προβλέπεται η τοποθέτηση στη θάλασσα, χωρίς επέμβαση στον αιγιαλό πλωτών εξεδρών επιφάνειας 150 τμ για εποχιακή χρήση 9 μηνών κατ'έτος για την εξυπηρέτηση των σκαφών.

9. (Επίλογος). Σε εθνικό επίπεδο, ο ν. 4926/2022 αποτελεί ένα ουσιαστικό βήμα για τον εκσυγχρονισμό της εμπορικής εκμετάλλευσης των σκαφών και την ανάπτυξη εν γένει του τουρισμού. Οι ανωτέρω διατάξεις πρέπει να συνδυάζονται με τις προβλέψεις του νέου ΚΙΝΔ περί ναυλώσεων, ναυτικής εργασίας και περί άμεσης εφαρμογής κυρίως της δ.σ. Αθηνών και του Πρωτοκόλλου 2002 για την υποχρεωτική ασφάλιση των επιβατών και των αποσκευών τους.

Πενήντα (50) χρόνια από την εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο

Δημ. Σταθακόπουλου
Δικηγόρου Πειραιά
Δρα Παντείου
Οθωμανολόγου/ Τουρκολόγου

Τα γεγονότα:

Τη νύχτα της 15ης προς την 16η Αυγούστου 1960, στις 2 πμ, στη Λευκωσία, ο Βρετανός κυβερνήτης της Κύπρου Χιού Φούτ, διάβασε στην αίθουσα του Μεταβατικού Υπουργικού Συμβουλίου (που αργότερα έγινε Μέγαρο της Βουλής των Αντιπροσώπων) την προκήρυξη της βασίλισσας Ελισάβετ, με την οποία ανακοίνωσε την εγκατάλειψη της Αγγλικής κυριαρχίας στην Κύπρο, βάσει των Συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου (1959).

Στη συνέχεια οι γενικοί πρόξενοι της Ελλάδας και της Τουρκίας Γ. Χριστόπουλος και Β. Τουρέλ, ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος Γ΄ και ο αντιπρόεδρος Φαζίλ Κιουτσούκ, υπέγραψαν μαζί με τον τελευταίο Άγγλο κυβερνήτη τα κείμενα των συμφωνιών που καθόριζαν τα της ανεξαρτητοποίησης της Κύπρου.

Λίγο πριν το μεσημέρι της 16ης Αυγούστου έγινε στο μέγαρο του Κυβερνείου η υποστολή της βρετανικής σημαίας και η έπαρση της Κυπριακής.

Πριν κλείσουν 24 ώρες από την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας της Κύπρου, ο σερ Χιού Φούτ είχε ήδη εγκαταλείψει την Κύπρο.

Φυσικά οι Άγγλοι (όπως είχαν κάνει σε όλες τις αποικίες τους και στις χώρες του commonwealth), αποχωρούσαν τυπικά, αλλά πρακτικά δεν αποχωρούσαν. Είτε με τις βάσεις τους, είτε παρεμβαίνοντας στην εσωτερική πολιτική της χώρας, ή με το Μακιαβελικό " διαίρει και βασιλεύει / divide and conquer" φρόντισαν να έχουν διηρημένο τον Κυπριακό

λαό (ΕλληνοΚύπριους - Τουρκοκύπριους) με αυτόκλητους διαιτητές τον εαυτό τους, αλλά και ως εγγυήτρια δύναμη, έναντι των άλλων εγγυητριών, Ελλάδα και Τουρκία.

Μιάς Τουρκίας που φρόντισαν να εγκαταστήσουν στη Μεγαλόνησο ως εγγυήτρια το 1959 και καλόπιστα, αλλά ατυχώς, αποδέχθηκε η Ελλάδα, ενώ δεν θα έπρεπε, όπως η ιστορία απέδειξε.

15- 19 Ιουλίου 1974:

Παρότι η εισβολή των Τούρκων ήταν αποφασισμένη ήδη από τον Απρίλιο του 1974, στηριζόμενη σε βαθύτερα αιτία και παθογένειες, καθώς και σε τάχα νομικά ερείσματα, δηλ. στις εγγυητικές συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου (1959), καθώς και σε πολυετή προετοιμασία της, το πραξικόπημα που υποκίνησε η Χούντα Ιωαννίδη στις 15 Ιουλίου 1974, αλλά και η ομιλία του Μακάριου στον ΟΗΕ στις 19 Ιουλίου, θεωρείται από τους αντιΜακαριακούς, ως η αφορμή της Τουρκικής εισβολής την επομένη, 20 Ιουλίου 1974.

Ο Μακάριος από το Βήμα του ΟΗΕ είπε:

«Το Συμβούλιο Ασφαλείας πρέπει να καλέσει το στρατιωτικό καθεστώς της Ελλάδος να ανακαλέσει εκ Κύπρου τους Έλληνας αξιωματικούς και να θέσει τέρμα εις την εισβολήν (sic) αυτού εις Κύπρον...» !

20 ΙΟΥΛΙΟΥ 1974 (ήμουν 10 ετών), με είχαν στείλει για διακοπές στο βουνό και μόλις γυρίσαμε από τον αη Λιά, ακούσαμε τα μαντάτα.

Εισβολή στην Κύπρο. Ως παιδί τρώμαξα, φοβήθηκα γενικώς και ειδικώς για τον πατέρα μου, που τελικά δεν κλήθηκε (ήταν 40 ετών τότε).

- 40.000 περίπου Τούρκοι στρατιώτες, με την υποστήριξη της Τουρκικής Αεροπορίας και Ναυτικού εισέβαλαν παράνομα (τάχα μου ως εγγυήτρια δύναμη), κατά παράβαση του καταστατικού χάρτη του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στις βόρειες ακτές της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Μάλιστα επικαλέστηκαν και την ατυχή ομιλία του Μακάριου στις 19.7.1974 στον ΟΗΕ.

Αυτό έδωσε άλλοθι στον τότε Τούρκο " προοδευτικό" Πρωθυπουργό Μπουλέντ Ετζεβίτ να πει πως τα τουρκικά στρατεύματα επενέβησαν στην Κύπρο, διότι το ζήτησε ο Μακάριος την προηγούμενη μέρα από βήματος ΟΗΕ προκειμένου να απωθήσουν την προηγηθείσα Ελληνική εισβολή (sic) !!!

8 Αυγούστου 1974

Έγινε η παραίτηση του Προέδρου Νίξον μετά το σκάνδαλο Watergate.

Η παραίτηση ίσχυσε από την επομένη 9 Αυγούστου και ενώ εξελισσόταν το δράμα της Κύπρου.

Στις 13 Αυγούστου 1974, στα γραφεία της CIA - σε στενή συνεργασία με το επιτελείο του παραιτηθέντος Κίσινγκερ - τα μέλη της ομάδας Bureau of Intelligence and Research - σχεδίασαν το χάρτη Νο 9, που απεικόνιζε τις κινήσεις των τουρκικών στρατευμάτων από την 20ή Ιουλίου 1974 μέχρι εκείνη την ημέρα.

Στις 14 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε η 2η εισβολή, ολοκληρώνοντας την τραγωδία.

Η λεζάντα στο χάρτη έγραφε:

“9. Map done by the Bureau of Intelligence and Research projecting Turkish moves on Cyprus, August 13, 1974. SECRET” !!!

Ο εν λόγω χάρτης πρωτοδημοσιεύθηκε στο βιβλίο «Τα Μυστικά Αρχεία του Κίσινγκερ» (Εκδόσεις Λιβάνη) του Κώστα Βενιζέλου και του Μιχάλη Ιγνατίου.

Ο Κίσινγκερ, δεν αμφισβήτησε ποτέ την εγκυρότητα του χάρτη και των εγγράφων.

14 Αυγούστου 1974

Στη Μάχη της Λευκωσίας, επικεφαλής των υπερασπιστών της, ήταν ο Αντιστράτηγος ε.α Δημ. Αλευρομάγειρος.

Το 336 Τάγμα Πεζικού με διοικητή τον Δημήτρη Αλευρομάγειρο, βρέθηκε μόνο - απέναντι στην λύσσα των δυνάμεων του Αττίλα - να κρατήσει τη Λευκωσία.

Θα μπορούσαν να είχαν φύγει. Να είχαν αποφύγει τη μάχη και τους σχεδόν 50 νεκρούς. Δεν το έκαναν. Έμειναν εκεί κι έδωσαν μια επική μάχη εναντίον των Τούρκων του Αττίλα II που ξεκίνησε και εξελισσόταν εκείνη την ημέρα.

Από ανθρωπιστική άποψη, η πιο τραγική συνέπεια της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο το καλοκαίρι του 1974 είναι οι αγνοούμενοι. Κατά και μετά την τουρκική εισβολή, χιλιάδες Ελληνοκύπριοι είχαν συλληφθεί και κρατηθεί σε στρατόπεδα συγκέντρωσης στην Κύπρο από τον Τούρκους στρατιώτες και παραστρατιωτικούς, που ενεργούσαν υπό τις οδηγίες του τουρκικού στρατού. Επιπρόσθετα, πάνω από 2000 αιχμάλωτοι πολέμου είχαν μεταφερθεί παράνομα και κρατηθεί σε φυλακές στην Τουρκία. Κάποιοι από αυτούς εξακολουθούν να αγνοούνται. Εκατοντάδες άλλοι Ελληνοκύπριοι, τόσο στρατιώτες όσο και πολίτες (περιλαμβανομένων ηλικιωμένων, γυναικών και παιδιών) εξαφανίστηκαν σε περιοχές υπό τουρκική κατοχή και μέχρι σήμερα αγνοείται η τύχη τους. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις υπάρχουν καλά τεκμηριωμένες μαρτυρίες ότι τα αγνοούμενα

πρόσωπα θεάθηκαν για τελευταία φορά εν ζωή στα χέρια του τουρκικού στρατού ή των παραστρατιωτικών ομάδων, που ενεργούσαν υπό τις οδηγίες και την ευθύνη των τουρκικών δυνάμεων κατοχής.

Ακριβώς 22 χρόνια μετά (1996) , οι συνεχιστές του Αττίλα δολοφόνησαν σε ζωντανή/ live μετάδοση τον Σολωμό Σολωμού , αμέσως μετά την κηδεία του Τάσου Ισαάκ που είχε ξυλοκοπηθεί μέχρι θανάτου 3 μέρες πριν.

Αποτίμηση, 50 χρόνια μετά:

Η Τουρκία εισέβαλε στρατιωτικά στην Κύπρο παραβιάζοντας κάθε κανόνα της διεθνούς νομιμότητας, περιλαμβανομένου του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, οι δε νομικές αιτιάσεις της εισβολής δεν εδράζονται επί του Διεθνούς Δικαίου και της Νομολογίας.

Η Τουρκία έθεσε υπό παράνομη στρατιωτική κατοχή, το 36% του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας, το οποίο και κατέχει μέχρι σήμερα.

Ως αποτέλεσμα της τουρκικής στρατιωτικής εισβολής και κατοχής, 162.000 Ελληνοκύπριοι εκτοπίστηκαν και έγιναν πρόσφυγες στην ίδια τους την πατρίδα και μέχρι σήμερα εμποδίζονται από τις κατοχικές αρχές να επιστρέψουν στα σπίτια και στις περιουσίες τους.

Μέχρι το τέλος του έτους 1975, η συντριπτική πλειονότητα των ΤουρκοΚυπρίων που ζούσαν σε περιοχές ελεγχόμενες από την νόμιμη ΕλληνοΚυπριακή κυβέρνηση, υποχρεώθηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και να μετακινηθούν, ως αποτέλεσμα της εκβιαστικής πολιτικής της Τουρκίας, στο υπό τουρκική κατοχή έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

20.000 ΕλληνοΚύπριοι και Μαρωνίτες επέλεξαν να μην εγκαταλείψουν τα σπίτια τους παρά την τουρκική κατοχή. Οι περισσότεροι από αυτούς που παρέμειναν, κυρίως στη χερσόνησο της Καρπασίας υποχρεώθηκαν σταδιακά να εγκαταλείψουν την περιοχή. Ο αριθμός των ΕλληνοΚυπρίων και Μαρωνιτών που ζουν σήμερα σ' αυτή την περιοχή έχει μειωθεί στους 300. Η δραματική μείωση του αριθμού των εγκλωβισμένων καθίσταται πιο συγκλονιστική αν λάβει κανείς υπόψη τη συμφωνία που επιτεύχθηκε στη Βιέννη στις 2 Αυγούστου 1975, με την οποία η τουρκική πλευρά αναλάμβανε να παράσχει στον εγκλωβισμένο πληθυσμό «κάθε βοήθεια για να διάγει ομαλή ζωή, περιλαμβανομένων διευκολύνσεων για την παιδεία και για την άσκηση των θρησκευτικών καθηκόντων του, καθώς και ιατρική περίθαλψη από δικούς του γιατρούς και ελευθερία διακίνησης στον βορρά». Παραβιά-

ζοντας τα συμφωνηθέντα, σε πρακτικό επίπεδο, η τουρκική πλευρά υπέβαλλε τους εγκλωβισμένους σε συνεχή παρενόχληση, περιορισμούς στη διακίνηση, άρνηση πρόσβασης σε επαρκή ιατρική φροντίδα, άρνηση επαρκών εκπαιδευτικών διευκολύνσεων, ιδιαίτερα πέραν της στοιχειώδους εκπαίδευσης, περιορισμούς του δικαιώματος χρήσης της ακίνητης περιουσίας τους και περιορισμούς της ελεύθερης άσκησης των θρησκευτικών δικαιωμάτων τους. Επρόκειτο, συνεπώς, για μια σκόπιμη πολιτική εθνικού ξεκαθαρίσματος, που ανάγκαζε τους εγκλωβισμένους να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους.

Παράλληλα, η Τουρκία εφάρμοσε από το 1974 συστηματική πολιτική εποίκισμού του κατεχομένου τμήματος της Κύπρου με μαζική μεταφορά πέραν των 160.000 Τούρκων εκ Τουρκίας με στόχο την αλλαγή του δημογραφικού χαρακτήρα και αλλοίωση της πληθυσμιακής ισορροπίας στο νησί. Η πολιτική αυτή, σε συνδυασμό με την εκδίωξη των Ελληνοκυπρίων κατοίκων της περιοχής, την καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς και την παράνομη αλλαγή των γεωγραφικών τοπωνυμίων στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου, στοχεύει στην εξάλειψη κάθε ελληνικού και χριστιανικού στοιχείου που υπήρχε για αιώνες και εν τέλει στην τουρκοποίηση της περιοχής. Στοχεύει επίσης στην αλλαγή του ισοζυγίου δυνάμεων και του κοινωνικού ιστού στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου, ώστε να διασφαλιστεί η συμμόρφωση της τουρκοκυπριακής ηγεσίας με την πολιτική της τουρκικής κυβέρνησης. Με τη μαζική δε μετανάστευση Τουρκοκυπρίων από τις κατεχόμενες περιοχές, ο ολικός αριθμός των Τούρκων στρατιωτών και εποίκων είναι τώρα μεγαλύτερος από τους εναπομείναντες Τουρκοκύπριους.

Σε πλήρη συνάρτηση με τον δεδηλωμένο στόχο της Τουρκίας για διχοτόμηση και εθνικό διαχωρισμό στο νησί, στις 15 Νοεμβρίου 1983 το κατοχικό καθεστώς προχώρησε σε μονομερή αποσχιστική ανακήρυξη της καλούμενης «Τουρκικής δημοκρατίας της βόρειας Κύπρου», πράξη η οποία καταδικάστηκε από την διεθνή κοινότητα ως παράνομη και νομικά άκυρη. Συγκεκριμένα το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, με το ψήφισμα 541(1983) αποδοκίμασε την ανακήρυξη αυτή, τη χαρακτήρισε νομικά άκυρη και ζήτησε την ανάκληση της. Το Συμβούλιο Ασφαλείας κάλεσε όλα τα κράτη να σέβονται την κυριαρχία, ανεξαρτησία, εδαφική ακεραιότητα και το αδέσμευτο της Κυπριακής Δημοκρατίας και να μην αναγνωρίζουν οποιοδήποτε κυπριακό κράτος άλλο από την Κυπριακή Δημοκρατία. Ανησυχώντας σοβαρά λόγω των περαιτέρω αποσχιστικών ενεργειών στο κατεχόμενο τμήμα της Κυπριακής Δημο-

κρατίας, οι οποίες παραβίαζαν το ψήφισμα 541 (1983), δηλαδή, τη δέθεν ανταλλαγή πρεσβευτών μεταξύ της Τουρκίας και της νομικά άκυρης οντότητας και τη μελετώμενη διεξαγωγή «συνταγματικού δημοψηφίσματος» και «εκλογών», καθώς και λόγω άλλων ενεργειών που αποσκοπούσαν στην περαιτέρω παγίωση της διαίρεσης της Κύπρου και των τότε απειλών για παράνομο εποίκισμο των Βαρωσίων, το Συμβούλιο Ασφαλείας υιοθέτησε το ψήφισμα 550(1984) με το οποίο επαναβεβαίωσε το ψήφισμα 541 (1983) και επανέλαβε την έκκλησή του προς όλα τα κράτη να μην αναγνωρίσουν την οντότητα που εγκαθιδρύθηκε με τις αποσχιστικές ενέργειες και παράλληλα τα κάλεσε να μη διευκολύνουν ή με οποιονδήποτε τρόπο βοηθήσουν την αποσχιστική οντότητα. Ταυτόχρονα το Συμβούλιο Ασφαλείας χαρακτήρισε τις απόπειρες για εποίκισμο οποιουδήποτε τμήματος των Βαρωσίων από πρόσωπα άλλα από τους νόμιμους κατοίκους τους ως απαράδεκτες και ζήτησε τη μεταβίβαση της περιοχής αυτής στη διοίκηση των Ηνωμένων Εθνών.

ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ:

Διαπραγματεύσεις για την επίλυση του Κυπριακού διεξάγονται από το 1975 υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, στη βάση των σχετικών ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας καθώς και των δύο Συμφωνιών Υψηλού Επιπέδου. Η πρώτη Συμφωνία υπογράφηκε το 1977 από τον Πρόεδρο Αρχιεπίσκοπο Μακάριο και τον Τουρκοκύπριο ηγέτη Ραούφ Ντεκτάς και ήταν αυτή που έθεσε τις κατευθυντήριες γραμμές για τις μετέπειτα διαπραγματεύσεις. Στόχος ήταν η εγκαθίδρυση ανεξάρτητης, διζωνικής, δικαιοδικής ομοσπονδίας με μια κεντρική κυβέρνηση, η οποία θα είχε ενισχυμένες εξουσίες που θα διασφάλιζαν την ενότητα της χώρας. Η δεύτερη Συμφωνία Υψηλού Επιπέδου, η οποία συνομολογήθηκε το 1979 μεταξύ του Προέδρου Σπύρου Κυπριανού και του Ραούφ Ντεκτάς συμπεριέλαβε στις πρόνοιες της τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών, την αποστρατιωτικοποίηση καθώς και ικανοποιητικές εγγυήσεις της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Δημοκρατίας. Προέβλεπε ακόμη να δοθεί προτεραιότητα στο θέμα της επιστροφής της Αμμοχώστου στους νόμιμους κατοίκους της.

Το 1994 ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Γλαύκος Κληρίδης και ο Ραούφ Ντεκτάς συναντήθηκαν στη Νέα Υόρκη για συνομιλίες χωρίς ωστόσο αποτέλεσμα εξαιτίας της τουρκικής αδιαλλαξίας. Χαρακτηριστική είναι η έκθεση του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ προς το Συμβούλιο Ασφαλείας στις

30.5.1994 όπου αναφέρει ότι: «Αυτή τη στιγμή το Σ.Α. έχει μπροστά του ένα γνωστό σενάριο: την απουσία συμφωνίας η οποία οφείλεται ουσιαστικά στην έλλειψη πολιτικής βούλησης από την τουρκοκυπριακή πλευρά».

Αφού είχαν γίνει πολλές συνομιλίες και κακόπιστη συμπεριφορά των Τουρκοκυπρίων, στις 31 Μαρτίου 2004, ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ κατέθεσε ένα τελικό κείμενο (Ανάν V) στις δύο πλευρές, το οποίο τέθηκε στην κρίση του λαού με Δημοψήφισμα. Στις 24 Απριλίου 2004, με ποσοστό 64.9% οι ΤουρκοΚύπριοι ενέκριναν το σχέδιο ενώ με καθαρή πλειοψηφία του 75,8% οι ΕλληνοΚύπριοι το απέρριψαν.

Το «όχι» των ΕλληνοΚυπρίων δεν ήταν η απόρριψη της επανένωσης του νησιού η οποία παραμένει ο πρωταρχικός στόχος, αλλά ήταν η έκφραση πραγματικών ανησυχιών για ένα Σχέδιο με σοβαρά μειονεκτήματα. Οι ανησυχίες αφορούσαν κυρίως στο ότι το Σχέδιο δεν προέβλεπε την αποχώρηση όλων των ξένων στρατευμάτων από την Κύπρο ούτε καταργούσε το δικαίωμα ξένων δυνάμεων για μονομερή επέμβαση, δεν πρόσφερε επαρκείς εγγυήσεις για την υλοποίηση των δεσμεύσεων της κάθε πλευράς, δεν προέβλεπε την αποχώρηση Τούρκων εποίκων από την Κύπρο (αντίθετα νομιμοποιούσε το διεθνές αυτό έγκλημα καθώς και τη μόνιμη εισροή εποίκων από την Τουρκία), δεν διασφάλιζε τη λειτουργικότητα του κράτους χωρίς αδιέξοδα ή περιορισμούς στην ψήφο με βάση την εθνικότητα, δεν διασφάλιζε το δικαίωμα όλων των Κυπρίων να αποκτήσουν περιουσία και να ζήσουν στον τόπο της επιλογής τους χωρίς αριθμητικούς περιορισμούς, το σύστημα ανάκτησης περιουσίας δεν αναγνώριζε τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των εκτοπισμένων ΕλληνοΚυπρίων που υποχρεώθηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους το 1974, ενώ το σύστημα αποζημιώσεων προέβλεπε οι ίδιοι οι ΕλληνοΚύπριοι να χρηματοδοτήσουν την αποκατάστασή τους.

Στις 27 -29 Απριλίου 2021 ο ΓΓ του ΟΗΕ συγκάλυψε την άτυπη συνάντηση 5+1 για την Κύπρο, στη Γενεύη με στόχο την επίτευξη διεξόδου για την επανέναρχη διαδικασίας απευθείας συνομιλιών για λύση του κυπριακού. Δυστυχώς η άρνηση της Τουρκίας και του ηγέτη της τουρκοκυπριακής κοινότητας να επαναβεβαιώσουν τη δέσμευση τους στη συμφωνημένη βάση λύσης δικαιοδικής διζωνικής ομοσπονδίας με πολιτική ισότητα όπως ορίζεται στα ψηφίσματα των ΗΕ, η επιμονή τους σε αποδοχή του ίσου καθεστώτος «δύο κρατών» ως προϋπόθεση για επανέναρχη συνομιλιών και η απόρριψη της πρότασης του ΓΓ για διορισμό

ειδικού απεσταλμένου, οδήγησαν την προσπάθεια σε αδιέξοδο.

Επιπλέον, η Τουρκία προχώρησε στη δημιουργία νέων τετελεσμένων στις κατεχόμενες περιοχές, ανακοινώνοντας στις 23 Ιουλίου 2021 περαιτέρω παράνομες ενέργειες στα Βαρώσια οι οποίες παραβιάζουν τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Οι ενέργειες αυτές καταδικάστηκαν από το Συμβούλιο Ασφαλείας το οποίο εξέδωσε αυθημερόν Προεδρική Δήλωση στις 23 Ιουλίου 2021, ζητώντας άμεση ανάκληση των παράνομων ενεργειών και πλήρη συμμόρφωση με τα σχετικά ψηφίσματα τα οποία προνοούν για την μεταφορά των Βαρωσίων στη διοίκηση των Ηνωμένων Εθνών. Οι παράνομες αυτές ενέργειες της Τουρκίας αναπόφευκτα έχουν αρνητικό αντίκτυπο στις προσπάθειες του ΓΓ των Ηνωμένων Εθνών και της διεθνούς κοινότητας για τη δημιουργία ευνοϊκού κλίματος για την επανέναρχη ουσιαστικών συνομιλιών.

Η λύση στο Κυπριακό πρόβλημα, πενήντα (50) χρόνια μετά, πρέπει να είναι δημοκρατική, δίκαιη, λειτουργική και βιώσιμη. Πρέπει επίσης να είναι συμβατή με τους νόμους και τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Συνθήκη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα ψηφίσματα του ΟΗΕ. Η Κύπρος πρέπει να παραμείνει ανεξάρτητο, ενιαίο κράτος με μια κυριαρχία και εδαφική ακεραιότητα. Επίσης η λύση δεν θα πρέπει να αναγνωρίζει επεμβατικά δικαιώματα σε οποιαδήποτε χώρα. Η Κύπρος δεν θα πρέπει να είναι όμηρος της Τουρκίας ή άλλων ξένων συμφερόντων, από τη στιγμή που δεν παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα των ΤουρκοΚυπρίων (μάλιστα το ΑΚΕΛ είχε ΤουρκοΚύπριο Ευρωβουλευτή τον Νιαζί Κιζιλγιουρέκ/Niyazi Kızılyürek), η Κύπρος είναι μέλος της Ε.Ε από την 1η Μαΐου 2004 και η Τουρκία, μια χώρα του ΝΑΤΟ, κατέχει παρανόμως έδαφος Ευρωπαϊκής χώρας της Ε.Ε και ουδείς από τη Διεθνή κοινότητα, τον ΟΗΕ, το ΝΑΤΟ, την Ε.Ε, ασχολείται σοβαρά και αποφασιστικά να αναγκάσει την Τουρκία να αποσυρθεί. Τουναντίον η Τουρκία δημιουργεί μια de facto κατάσταση 50ετούς "χρησικτησίας", που από εισβολέα την καθιστούν εγγυήτρια και συνομιλήτρια με το νόμιμο Κυπριακό κράτος, αξιώνοντας καταχρηστικά δικαιώματα.

Όπως θα έλεγε ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ, δια στόματος Άμλετ: "something is rotten in the state of Denmark", όπου σάπιο και Δανία, βάλετε το διεθνές σύστη-

ΣΤΙΞΕΙΣ

του Δημήτρη
Πιστικού

Οι «ποιητές» κατά τον σατιρικό επιγραμματοποιό Λουκίλλιο της «Παλατινής Ανθολογίας»

Η σάτιρα, μετά τον Αρχίλοχο, τον Αριστοφάνη και τους μεταγενέστερους κωμικούς εξακολουθεί να καλλιεργείται στον ελλαδικό και τον ελληνόγλωσσο κόσμο. Μερικοί (Πολλιανός, Κερέλλιος, Αμμιανός, Παλλαδάς, Αντιφάνης, Φίλιππος) σατιρίζουν, εκτός των άλλων, και τους ομοτέχνους «ποιητές» και ποετάρους με καυστικό τρόπο είτε από αίσθημα σατιρικής ευφορίας, είτε χάριν παιδιάς, είτε από κριτική διάθεση για διόρθωση παθογενειών, είτε από αισθητική αντιπαράθεση, είτε από μόδα είτε τέλος και από αισθήματα μικροψυχίας και ζηλοφθονίας. Έτσι τα σκωπτικά επιγράμματα, που αποτελούν το δεύτερο μέρος τού ενδεκάτου βιβλίου τής «Παλατινής Ανθολογίας», αποκτούν και ανάλογο ενδιαφέρον. Εκτός όμως από την απολαυστική σάτιρα παρέχουν στον αναγνώστη και πολύτιμα στοιχεία τής τρέχουσας λογοτεχνικής ζωής. Για παράδειγμα ο Παλλαδάς στο υπ' αριθμ. 201 τρίστιχο σκωπτικό επίγραμμα αφιερωμένο στο Νίκανδρο γράφει: «Τι ωφέλησες την πόλιν στίχους γράφων, / χρυσόν τοσούτον λαμβάνων βλασφημίας, / πωλών ιάμβους ως έλαιον έμπορος.» (Τι ωφέλησες την πόλη σου γράφοντας στίχους / παίρνοντας χρυσάφι για τις ύβρεις σου / πουλώντας ιάμβους σαν λαδέμπορος). Είναι προφανές ότι υπήρχαν ποιητές που πουλούσαν σαν έμποροι στίχους, γράφοντας κατά παραγγελία, ακόμα και υβριστικά ποιήματα.

Ο Λουκίλλιος, ποιητής του 1ου αιώνα μ.Χ. έζησε στη Ρώμη ή στη Νεάπολη και ήταν ευνοούμενος του αυτοκράτορα Νέρωνα, ο οποίος φιλοδοξούσε να είναι, πλην των άλλων, και σπουδαίος ποιητής. Ίσως ορισμένοι ποιητικοί σατιρικοί τύποι τού Λουκίλλιου να παραπέμπουν έμμεσα, για λόγους ευνοήτους, στον θηριώδη προστάτη του. Υπήρξε ποιητής επι-

γραμμάτων, κυρίως σατιρικού χαρακτήρα στα οποία διακωμωδεί διάφορους ανθρωπίνους τύπους, οι οποίοι δεν έπαψαν ποτέ να υπάρχουν και να ζουν και να κινούνται ανάμεσά μας ακόμα και έως σήμερα. Εκατό περίπου επιγράμματά του έχουν διασωθεί στην «Παλατινή Ανθολογία». Πιθανόν να υπήρχε και αυτόνομη έκδοση των έργων του στην αρχαιότητα. Τα περισσότερα επιγράμματα του Λουκίλλιου είναι ταξινομημένα κατά θεματικές ενότητες, ίσως ακολουθώντας την Ανθολογία τού Κεφαλά. Ο ποιητής αυτός σπάνια εμφανίζεται σε άλλα βιβλία τής Ανθολογίας και ίσως να ήταν η αιτία τής θεματικής κατηγοριοποίησης και των υπολοίπων σκωπτικών επιγραμμάτων άλλων ποιητών (Νίκαραχου, Αμμιανού, Παλλαδά κ.λπ).

Στα σύντομα επιγράμματα του Λουκίλλιου οι μικρές ιστορίες, τα γεγονότα και τα πρόσωπα επιτείνουν την αίσθηση του γελοίου. Τα πρόσωπα, ιδίως, δίνουν αφορμές για σκωπτικές διαθέσεις και εκδηλώσεις ευτέλειας, ποιητικής χλεύης και διασυρμού. Εργαλεία του είναι επίσης τα λογοπαιγνία, οι υπερβολές και το παράδοξο ενώ δεν λείπουν οι μυθολογικές αναφορές καθώς και οι αναφορές σε λογοτεχνικά πρόσωπα της εποχής του. Κακεντρεχής και ενίοτε κακόγλωσσος ο ποιητής αυτός καταφέρνει συχνά να μας διασκεδάσει με τις εύστοχες επιλογές των θεμάτων του. Η σχετική στιχουργική ευχέρεια του ποιητή και η ιδιοσυγκρασία του, επιτρέπουν ψυχολογικές διεισδύσεις σε πρόσωπα και πράξεις που εντέλει γενικευμένα καταλήγουν να κωδικοποιηθούν και να αποτελούν διαχρονικούς ποιητικούς τύπους που αφθονούν ακόμα και σήμερα στο λογοτεχνικό κόσμο.

Στο βιβλίο ΙΑ', μέρος Β', κατατάσσονται πολλά σκωπτικά επιγράμματα διάφορων γνωστών και αγνώ-

στων επιγραμματοποιών και μεταξύ αυτών και του Λουκίλλιου. Στο υπ' αριθμ. 131 ο Λουκίλλιος σατιρίζει τέσσερα, κατά τη γνώμη του, και κατά σειρά, μεγάλα κακά: Πρώτα τον Δευκαλίωνα που σχετίζεται με τον κατακλυσμό της ελληνικής μυθολογίας «επί Δευκαλίωνος ύδωρ, ότε παντ' εγεννήθη» και δεύτερο τον Φαέθοντα που έκαψε τους ανθρώπους επί γης «ο καταπρήσας τους επί γης». Περαιτέρω φέρνει στη μνήμη των αναγνωστών του, μέσω των δύο συμβολικών και μυθολογικών προσώπων, τις δύο αυτές φυσικές καταστροφές, κατακλυσμό και πυρκαγιά ενώ εμείς τα συσχετίζουμε και με σύγχρονα ακραία καιρικά φαινόμενα (πλημμύρες, υπερθερμανση κ.λπ) που οφείλονται στη μεταβολή τού κλίματος λόγω και των αλόγιστων χρήσεων των πηγών ενεργείας. Όμως κατά τον σατιρικό ποιητή οι καταστροφές που επέφεραν οι δύο παραπάνω μυθικές μορφές είναι ασήμαντες μπροστά στο κακό που προξενούν στους ανθρώπους δύο άλλες ανθρώπινες και υπαρκτές, (χάριν της σάτιρας), μορφές: ο ένας είναι ο ποιητής Ποτάμων και ο χειρουργός γιατρός Ερμογένης (πρόκειται στην πρώτη περίπτωση προφανώς για κάποιον κάκιστο, ασυμπάθιστο και ατάλαντο ποιητή και στη δεύτερη για κάποιον αδέξιο γιατρό χειρουργό). Και επιλέγει ο Λουκίλλιος «ώστ' εξ αιώνος κακά τέσσερα ταύτ' εγεννήθη / Δευκαλίων, Φαέθων, Ερμογένης, Ποτάμων» (ώστε στους αιώνες γεννήθηκαν αυτά τα τέσσερα κακά / Δευκαλίων, Φαέθων, Ερμογένης και Ποτάμων). Ο ποιητής χρησιμοποιεί τα δύο μεγάλα καταστρεπτικά φυσικά φαινόμενα και αντιπαραθέτοντας συμπεραίνει ότι και οι δύο άλλοι τύποι (ποιητής και χειρουργός) είναι το ίδιο επικίνδυνοι αφού καταστρέφουν ανθρώπινες συνειδήσεις και ανθρώπινες υπάρξεις. Να μην ξεχνάμε ότι στην αρχαιότητα ήταν ευρύτατα διαδεδομένη η σκωπτική αντίληψη για τους γιατρούς και τους γραμματικούς (λογίους και διδασκάλους). Αυτή η αντίληψη αποτυπώνεται χαρακτηριστικά στον Αθήναιο, «Δεπνοσοφιστών ΙΕ', 2): «Ει μη ιατροί ήσαν, ουδέν αν ην των γραμματικών μωρότεροι» (Αν δεν υπήρχαν οι γιατροί δεν θα υπήρχε τίποτε πιο ανόητο απ' τους γραμματικούς).

Στο επόμενο επιγράμμα με αριθμό 132 μισεί εκείνους που δεν τους αρέσει κανένας νέος ποιητής ακόμα κι αν έχει το ταλέντο τού Ομήρου. Τους ζωγραφίζει στεγνούς κι ανάποδους αφού διατείνονται ότι για να γράψει κανείς ποίηση πρέπει

να έχει την ηλικία τού Πριάμου, να είναι μισοφαλακρός και πολύ καμπούρης. Και συμπεραίνει ότι αν έτσι έχει το πράγμα, τότε «εις τους κηλήτας έρχεται η σοφία» (τότε η σοφία πάει σε όσους έχουν κήλη). Πόσοι σύγχρονοι εφημεριδογράφοι, πανεπιστημιακοί και θύραθεν «κριτικοί» δεν φωτογραφίζονται και σήμερα με τους προκειμένους στίχους, που παρά την σατιρική τους υπερβολή εκφράζουν μια διαχρονική πραγματικότητα;

Στο αμέσως επόμενο επίγραμμα με αριθμ. 133 σατιρίζει τον μελογράφο (λυρικό ποιητή) Ευτυχίδη ο οποίος πήγε στον Άδη αφού πριν πεθάνει άφησε την εντολή να κάψουν μαζί του δώδεκα κιθάρες και είκοσι πέντε τόμους ποιημάτων του! Ο Ευτυχίδης κατέλαβε ακόμα και τον Άδη οπότε ο ποιητής αναρωτιέται «πού τις απέλθη / λοιπόν, επί χ' άδην Ευτυχίδης κατέχει» (Πού στο εξής να πάει κανείς / αφού ο Ευτυχίδης κατέλαβε και τον Άδη). Αμέσως προηγουμένως ο ποιητής παροτρύνει τους πεθαμένους να τραπούν σε φυγή «οι κατά γαίαν / φεύγετ'». Προφανώς ο εν λόγω Ευτυχίδης θα μονοπωλούσε με επιτήδειους χειρισμούς την προσοχή των συγχρόνων του καταλαμβάνοντας μεγάλο ζωτικό χώρο όπως συνηθίζουν και σήμερα οι ελάχιστοι προβεβλημένοι ποιητές που ευρίσκονται εντός των κυκλωμάτων, καταλαμβάνονται από αδηφαγία και αποσπούν κρατικά βραβεία και διακρίσεις, εκλέγονται σε ανώτατα πνευματικά ιδρύματα, παρουσιάζονται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, εκδίδονται από σοβαρούς εκδοτικούς οίκους, διδάσκονται σε σχολικά βιβλία και γενικά δεσπόζουν στην τρέχουσα ποιητική ζωή εμποδίζοντας άλλες ποιητικές φωνές να εμφανιστούν και να επιδείξουν το έργο τους. Στο 134 σατιρίζει τους ποιητές που παίζουν ανταλλάσσοντας ποιήματα, που είναι φλύαροι πολυλογάδες «μακροφλυαρητές» και μάλιστα αναφέρει τον ποιητή Ηλιόδωρο. Στο επόμενο με αριθμ. 135 σατιρίζει τον ποιητή Μάρκο που έγραψε θρήνους για το παιδί του και του ζητά (ο Λουκίλλιος), ως δήμιο, να γράψει ελεγείες και για τον ίδιο που τον πεθαίνει με τους αδέξιους στίχους του «τον στοιχίνω σφαζόμενον θανάτω» (που σφάζομαι από το θάνατο των στίχων σου). Και τέλος εύχεται αυτά να πάθουν όσοι ανακάλυψαν τα βιβλία και τη γραφή «οία πάθοιεν / οι καταδείξαντες βιβλία και καλάμους». Στο επόμενο με αριθμό 136 σατιρίζει τον Καλίστρατο που τον πολεμά με τους φονικούς εξάμετρους στίχους του «ποιείς μοι φονικών

εξαμέτρων πόλεμον». Ακολουθώντας στο υπ' αριθμ.137 σατιρίζει και πάλι τον Ηλιόδωρο που τον κατακλύζει με επιγράμματα. Με το ίδιο όνομα στο 138 σατιρίζει και κάποιον γραμματικό (φιλόλογο) που και μόνον η ανάμνησή του «ευθύ σολοικίζον το στόμα μου δέδεται» (αμέσως η γλώσσα μου δένεται και κάνει σολοικισμούς). Στο 140 σατιρίζει τους δειπνούντες φλύαρους μαχητές της ποίησης «τοίς παρά δειπνον αοιδομάχοις λογολέσχαις» και τους παρερμηνευτές γραμματικούς (φιλόλογους) της εποχής του που ακολουθούσαν τη σχολή του Αρίσταρχου που «ου σκώμμα λέγειν, ου πειν φίλον, αλλ' ανάκεινται / νηπυτιεύόμενοι Νέστορι και Πριάμω» (που δεν τους αρέσει να λένε αστεία ούτε να πίνουν αλλά να κάθονται / παιδιαρίζοντας με τον Νέστορα και τον Πρίαμο». Σε άλλο του επίγραμμα το 143 σατιρίζει τον ποιητή Μελίτωνα (που σκαρώνει άθλια δράματα [«γράψει μ' ως Νιόβην δράμα σαπρόν Μελίτων» (αριθμ. 246)] και τον γραμματικό Ρούφο ο οποίος σολοικίζει και στο 148 τον ρήτορα Φλάκκο που ακόμα και χωρίς να μιλάει (!!) κάνει σολοικισμούς και μόλις ετοιμάζεται ν' ανοίξει το στόμα του κάνει βαρβαρισμούς και τέλος, ακόμα κι αν κάνει νοήματα με το χέρι σολοικίζει· και το χειρότερο, όταν τον βλέπει ο ποιητής το στόμα του παραλύει! «καγώ δ' αυτόν ιδών το στόμα μου δέδεται». Σημειώνω ότι ο σολοικισμός παραπέμπει περισσότερο στο συντακτικό λάθος και ο βαρβαρισμός στο γραμματικό. Στο επίγραμμα με αριθμ. 312 με τίτλο «Εις ποιητήν» διαβάζω ένα εξαιρετικό επίγραμμα του Λουκίλλιου που το παραθέτω ολόκληρο: «Ουδενός ενθάδε νυν τεθνηκότος, ω παροδίτα, / Μάρκος ο ποιητής ωκοδόμηκε τάφον / και γράψας επίγραμμα μονόστιχον ωδ' έχάραξε· / «Κλαύσατε δωδεκέτη Μάξιμον εξ Εφέσου». / ουδέ γαρ είδον εγώ τινά Μάξιμον· εις δ' επίδειξιν / ποιητού κλαίειν τοίς παριούσι λέγω.» (Χωρίς εδώ να έχει πεθάνει κανείς τώρα, διαβάτη / ο ποιητής Μάρκος έχτισε τάφο / κι αφού έγραψε μονόστιχο επίγραμμα χάραξε τα εξής: / «Κλάψτε τον δωδεκάχρονο Μάξιμο από την Έφεσο». / Εγώ λοιπόν δεν ξέρω κανένα Μάξιμο· και λέω στους διαβάτες να κλαίνε για την επίδειξη / του ποιητή). Στο επίγραμμα αυτό καυτηριάζεται ο απατηλός και ανορθόδοξος τρόπος προβολής τον οποίο επινοούσαν προκειμένου να προβληθούν ορισμένοι σύγχρονοί του ποιητές, πράγμα το οποίο εξακολουθεί να συμβαίνει και σήμερα. (Έχω υπόψη μου την περίπτωση

ενός σύγχρονου και σεμνού, κατά τα άλλα, ποιητή της επαρχίας ο οποίος έγραψε πλήθος βιβλιοκριτικών για πολλούς ομοτέχνους του και παραμένοντας άγνωστος στο ευρύ κοινό δημοσίευσε σε εφημερίδα της επαρχίας του, με ψευδώνυμο, εγκωμιαστική κριτική για τον εαυτό του! Και ενός άλλου, ο οποίος θεωρεί τον εαυτό του ως τον μεγαλύτερο εν ζωή Έλληνα ποιητή, ο οποίος επιθυμώντας πλαγίως να του γίνει τιμητικό αφιέρωμα, έγραψε επιστολή στον πρόεδρο λογοτεχνικού σωματείου (Ένωση Αιτωλοακαρνανών Λογοτεχνών) γράφοντάς του ότι δήθεν έμαθε από ένα σημαντικό πρόσωπο ότι ετοιμάζουν στο περιοδικό του σωματείου «Παρουσία» να του κάνουν ένα αφιέρωμα και ότι ενώ η πρώτη του σκέψη ήταν να αρνηθεί...το σκέφτηκε καλύτερα και ότι ήταν πρόθυμος να το συζητήσει! Σημειωτέον ότι στο περιοδικό αυτό, ο εν λόγω, δεν «καταδέχτηκε» ποτέ να δώσει για δημοσίευση συνεργασία του! Φυσικά είμαι σε θέση να βεβαιώσω ότι ουδέποτε έγινε παρόμοια σκέψη αφιέρωματος και δεν δόθηκε καμία συνέχεια στην επιστολή του «νέου Ομήρου»!). Στο 392 σατιρίζει τον ρήτορα και ποιητή Άδραστο ο οποίος καβαλίκεψε ένα φτερωτό μυρμήγκι και έγραψε τον στίχο «Ίπτασο· τον σον έχεις, ω Πήγασε, Βελλερεφόντην,» (Πέτα· τον δικό σου έχεις, Πήγασε Βελλερεφόντη). Και για να μη μείνει ο αναγνώστης με την εντύπωση ότι οι ποιητές σατιρίζονται συλλήβδην, παραθέτω το τετράστιχο επίγραμμα υπ' αριθμ. 394 στο οποίο εκτίθεται η άποψη του Λουκίλλιου για τον πραγματικό ποιητή: «Ποιητής πανάριστος αληθώς εστιν εκείνος, / όστις δειπνίζει τους ακροασαμένους. / ην δ' αναγινώσκη και νήστιας οίκαδε πέμπη, / εις αυτόν τρεπέτω την ιδίαν μανίνην.» (Άριστος ποιητής είναι εκείνος / που χορταίνει τούς ακροατές του. / Αν απαγγέλει και τους στέλνει σπίτι τους νηστικούς / ας απευθύνει σ' αυτόν τη μανία του).

Από την παράθεση των παραπάνω επιγραμμάτων γίνεται φανερό με τη μέθοδο της έμμεσης αυτοαναφορικότητας και των παρενθέτων συμβολικών προσώπων (γνωστών ή όχι, πάντως υπαρκτών) ότι πρόκειται για ποιήματα-επιγράμματα ποιητικής, τα οποία λόγω της διεισδυτικής ματιάς του Λουκίλλιου, των γνώσεων και της ιστορικής του αίσθησης αναδεικνύουν σύμβολα γνωστά στους παροικούντες την πόλη των ιδεών, διαχρονικά, οικουμενικά, κωμικά και αποτρεπτικά.

Εκδήλωση για την παρουσίαση της ποιητικής συλλογής της Δικηγόρου Β. Κατσαγώνη

*"Τους ποιητές μην τους αφήνουμε στο δρόμο
να τους ακολουθούμε στην κόψη των ονείρων τους
καρφιά που σημαδεύουν τα μυστικά κρησφύγετα της καρδιάς μας
χωρίς πληγές, αυτοί αδυνατούν να ζωγραφίσουν τον κόσμο"
(Βίκυ Κατσαγώνη)*

Σε ιδιαίτερη ποιητική-μουσική εκδήλωση που έγινε στη Δημοτική Πινακοθήκη Πειραιά, στις 12.4.2024, ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, το περιοδικό του ΔΣΠ Δικηγορική Επικαιρότητα και το λογοτεχνικό περιοδικό "Τρίτη Χιλιετία" που επιμελείται ο επιτ. Δικηγόρος-ποιητής Δημήτρης Πιστικός, τίμησαν τη ΜΝΗΜΗ της αγαπημένης συναδέλφου Πειραιά και μέλους της Συντακτικής επιτροπής του περιοδικού του ΔΣΠ Βίκυς Κατσαγώνη που σε νεαρή ηλικία έφυγε πρόωρα από κοντά μας το 2021. Η Βασιλική Κατσαγώνη ήταν μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού μας, αρθρογραφούσε συχνά με εξαιρετικά κείμενα, μετείχε ανελλιπώς στις συναντήσεις μας αλλά δυστυχώς έφυγε πολύ νωρίς αν και είχε πολλά να μας προσφέρει. Το τελευταίο της άρθρο ήταν για το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ) και δημοσιεύτηκε στο τεύχος Απρ.Μαι.Ιουν 2020.

Στην εκδήλωση παρουσιάστηκε η ποιητική συλλογή της με τίτλο "Την ώρα που δύνουν οι ψυχές" που με μεγάλη φροντίδα επιμελήθηκε ο Δημήτρης Πιστικός.

Στο δικηγορικό και ποιητικό έργο της Βίκυ Κατσαγώνη αναφέρθηκε στο χαιρετισμό του προς τους παρισταμένους ο Πρόεδρος ΔΣΠ Ηλίας Κλάπας.

Για το ήθος και τον χαρακτήρα της αείμνηστης Βίκυς Κατσαγώνη μίλησε η καθηγή-

τρια Νομικής σχολής Αθηνών ΕΚΠΑ κ. Ελίνα Μουσταϊρα.

Για την νομική της κατάρτιση και ποιητική εργασία μίλησε ο επίτιμος δικηγόρος και λογοτέχνης Δημήτρης Πιστικός.

Ποιήματα της απήγγειλαν η δικηγόρος Πειραιά και ηθοποιός Βάλια Τζιτζικάκη και η ηθοποιός Ηρώ Φρακτοπούλου, ενώ η μουσικοσυνθέτης Ελένη Γκαϊτατζή μελοποίησε ποιήματά της τα οποία ακούστηκαν στην εκδήλωση. Στο πιάνο ήταν η Νίκη Γκουντούμη.

Παρευρέθηκαν, μεταξύ άλλων, ο Αρεοπαγίτης ε.τ. και λογοτέχνης Γεώργιος Κριμπάς, ο Αντιδήμαρχος Πειραιά Δημήτρης Καρύδης και ο πρώην δημοτικός σύμβουλος Πειραιά, Καθηγητής ΕΜΠ Νίκος Μπελαβίλας.

Στιγμιότυπο από την εκδήλωση της παρουσίασης της ποιητικής συλλογής της Βίκυς Κατσαγώνη

Το λαμπερό φως των Ιμπρεσιονιστών ως αντίθεση στο έρεβος του πολέμου

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Θ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ
Δρ. Ν.
Δικηγόρου

Το καλλιτεχνικό κίνημα των Γάλλων ζωγράφων του λεγόμενου ιμπρεσιονισμού (L'impressionnisme) σημάδεψε ανεξίτηλα την Τέχνη του 19ου αιώνα. Οι ιμπρεσιονιστές ήσαν ριζοσπάστες για την εποχή τους, αφού παραβίασαν τους κανόνες της ακαδημαϊκής ζωγραφικής, όχι χωρίς προσωπικό κόστος. Ζωγράφιζαν τους πίνακες με ελεύθερες πινελιές και πλούσια χρώματα που υπερίσχυαν των γραμμών και των περιγραμ-

μάτων, επηρεασμένοι από ζωγράφους, όπως, ο Eugène Delacroix γνωστός, κυρίως, για το έργο του « η Ελευθερία οδηγεί το Λαό » (La Liberté

guidant le Peuple), που ενέπνευσε με την σειράς του και άλλους καλλιτέχνες, όπως τον Victor Schnez με τη «Μάχη μπροστά στο Δημαρχείο» (Combat devant l'Hôtel de Ville), ο J. Constable

με τα ρομαντικά τοπία και ο J. M. W. Turner, με τις θαλασσογραφίες.

Οι ιμπρεσιονιστές ανακάλυψαν ότι μπορούσαν να αποτυπώσουν τα στιγμιαία και παροδικά αποτελέσματα του ηλιακού φωτός ζωγραφίζοντας

σε εξωτερικούς χώρους (και όχι σε εργαστήρια), προσπαθώντας να συλλάβουν, αυτές, τις όμορφες στιγμές της έντονης χρωματικής δόνησης, ιδίως, σε σχέση με την αντανάκλαση σε υδάτινο περιβάλλον.

Ο Claude Monet (1840-1926) δώρισε στο Γαλλικό Κράτος, τους μεγάλους πίνακες «Les Nympheas» με την πρωτοποριακή (για την εποχή) ζωγραφική των «Νουφάρων», στο κτήμα του

στο Giverny, το 1918, ώστε να εκτεθούν σε μία μεγάλη επιφάνεια, ως συνεισφορά στην Ειρήνη και την Ευτυχία των συμπατριωτών του, μετά το τέλος του καταστροφικού Α Παγκοσμίου Πολέμου (του επονομαζόμενου, τότε και «Μεγάλου»).

Κατά συνέπεια, το ειδικά διαμορφωμένο, για αυτό το σκοπό, Μουσείο (Musée de l'Orangerie) απέκτησε de facto και ένα αντιπολε-

μικό χαρακτήρα. Ήταν μία ευγενική πλην αφελή ίσως απάντηση στο μαύρο αποτύπωμα της φρίκης του πολέμου.

Το κίνημα των ιμπρεσιονιστών έκανε την εμφάνισή του με τον πίνακα του Claude Monet « Ηλιος που ανατέλλει » στο Λιμάνι της Χάβρης,

ενώ αργότερα ο ίδιος φιλοτέχνησε και τον «Ηλιο που δύει». Η θάλασσα, τα πλοία και το συναφές τοπίο, ήταν ένα αγαπημένο θέμα του ζωγράφου, όπως στις «Κόκκινες βάρκες στην Argenteuil».

Στη συνέχεια «Οι παπαρούνες» έγιναν ένα από τα αντιπροσωπευτικότερα έργα του.

Ο Pierre - Auguste Renoir (1841-1919) ύμνησε, πρωτίστως, τον ανέμελο αστικό τρόπο ζωής της

εποχής του, είτε με το «Χορό στο Μύλο της Γαλέττας, είτε με την «Λέμβο».

Ο Camille Pissarro (1830-1903) ο οποίος υιοθέτησε και την τεχνική να τοποθετούνται οι τελείες πάνω στον καμβά (πουαντιγισμός/ pointil-

lisme) αποτύπωσε, κυρίως, εικόνες από την ζωή των φτωχών αγροτών, ανάμεσα στους οποίους έζησε και ο ίδιος.

Εκτός από τους: Berthe Morisot (1841 – 1895), Alfred Sisley (1839 - 1899), Paul Signac (1863-1935), Édouard Manet (1832-1883) και Edgar Degas (1834 - 1917), οι οποίοι ανήκουν, καθαρά, στους ιμπρεσιονιστές, ακολούθησαν άλλοι, οι: Henri de Toulouse-Lautrec (1864 – 1901), Georges-Pierre Seurat (1859-1891) Paul Cézanne (1839 - 1906) και Vincent van Gogh (1853-1890), οι οποίοι ανήκουν στους μετά- ιμπρεσιονιστές, με βαθιά επιρροή, όμως, από τους πρώτους.

Ο Vincent van Gogh (1853-1890) αξίζει, ιδιαίτερης μνείας, για τα μοναδικά αριστουργήματά του, τα οποία, όμως, είχαν μείνει στην αφάνεια όσο ζούσε. Στα έργα του υπάρχει και το υπερ-

βατικό στοιχείο, είτε με την μορφή της «Εναστρης νύχτας πάνω από τον Ροδανό ποταμό», είτε της «πυραμίδας» που σχηματίζει ένα κυπαρίσι στο «Σταροχώραφο με κυπαρίσια», ίτε με τον τερά-

στιο εκτυφλωτικό ήλιο στον «Σπορέα», είτε στο τελευταίο, αλληγορικό για την ζωή και τον θάνατο,

έργο του «Σιταχώραφο με κοράκια».

Οι ιμπρεσιονιστές και οι άμεσα επηρεασμένοι από αυτούς μετά- ιμπρεσιονιστές ύμνησαν με το δικό τους μοναδικό, καλλιτεχνικό τρόπο την Ζωή, τη Χαρά και την Ειρήνη σε όλες τις κοινωνικές εκφάνσεις της, σε μία εποχή που μύριζε το μπαρούτι του επερχόμενου Α Παγκόσμιου Πολέμου.

Το επαναστατικό, καλλιτεχνικό, ρεύμα των ιμπρεσιονιστών είδε, με τόλμη και φαντασία, μακρύτερα και ευρύτερα τη σημασία της ελευθερίας στην απόδοση χρώματος και φωτός στη ζωγραφική, ανοίγοντας νέους δρόμους ονειροπόλησης και μαγείας στην Τέχνη.

Αυτή η τόλμη και η ελεύθερη σκέψη χρειάζεται, αναμφίβολα και στη διαμόρφωση του Δικαίου, που και αυτό συνιστά μία έκφραση των κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων κάθε εποχής. Εξάλλου, η διατύπωση νόμων και γενικότερα κανόνων Δικαίου a priori πρέπει να υπηρετεί όλους και όχι, μόνο, τους λίγους ή τους εκλεκτούς. Αυτή η θεμελιώδης αρχή αποτελεί, σήμερα, όρο sine qua non και για την απονομή μίας πραγματικής Δικαιοσύνης, επομένως μίας βασικής συνιστώσας της Δημοκρατίας και της Ελευθερίας.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

**Αικατερίνη
Κ. Βαραμογιάννη
(1959 - 2024)
Επ. Δικηγόρος**

Γεννήθηκε την 1.1.1959 στη Νίκαια. Σπούδασε νομικά και διορίστηκε δικηγόρος στο ΔΣΠ το 1987. Η Κατερίνα υπήρξε τακτικό μέλος της συντακτικής επιτροπής του περιοδικού απ' το 2008 μέχρι το 2014. Απεβίωσε στις 16.6.2024. Στις 29.3.24 τιμήθηκε από τον ΔΣΠ και το περιοδικό ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ για την προσφορά της και τη συγγραφή της με τιμητική διάκριση. Τα άρθρα της ήταν ιδιαίτερα και προπαντός φιλοσοφικά και δημοσιεύονταν στην εφημερίδα μέχρι το 2014. Ας πάρουμε μια γεύση από το άρθρο που δημοσιεύτηκε στη Δικηγορική Επικαιρότητα με τίτλο «**Ο μη αισθητός κόσμος**» στο τεύχος 75 (Νοέμβριος Δεκέμβριος 2004).

Η ομορφιά-«...εάν δει κανείς ένα γραφικό κόλπο τριγυρισμένο από δενδρόφυτα καταπράσινα βουνά, με την πανσέληνο να λάμπει ψηλά στον ουρανό και να βάφει ασημένια τα ήρεμα νερά αυτού του κόλπου όπου είναι αγκυροβολημένα δύο-τρία μικρά καράβια με άσπρα πανιά αναμφίβολα βλέπει μία εικόνα ομορφιάς. Αλλά αυτή η αισθητή εικόνα είναι

όμορφη επειδή στο μη αισθητό επίπεδο υπάρχει η ίδια η Ομορφιά. Η ομορφιά, η Δικαιοσύνη, η ισότητα του κόσμου μας, είτε είναι φτιαγμένες από κατώτερο υλικό δηλαδή φθαρτό υλικό, είτε αποτελούνται από πολύπλοκους και χαλαρούς συνδυασμούς κρίκους. Όσο πιο πολύπλοκο είναι κάτι, τόσο και κατώτερο. Σκεφτείτε πόσα όργανα θέσαμε για να προσεγγίσουμε τη Δικαιοσύνη, χωρίς να πετυχαίνουμε ολοκληρωτικά. Στην όμορφη εικόνα που σας περιέγραψα, ο Ομορφιά για να παρουσιαστεί στο κόσμο μας χρειάστηκε πολλά επί μέρους στοιχεία για να την συνθέσουν, έτσι ώστε έχασε την ενιαία και απλή μορφή της.

Το αόρατο ισοζύγιο -«.....Όλες οι φιλοσοφίες του κόσμου διακηρύσσουν: **Κάθαρη**. Είναι γνώστες. Εάν δεν εφαρμόσουμε αρνητική δράση, δεν υφίστάμεθα αρνητική αντίδραση. Εάν δώσετε αρνητικό χτύπημα, η ανταπόδοση είναι πολλαπλάσιος ισχύος και σας γονατίζει. Κάθε ψεύδος προσθέτει στο δρόμο σας δαίδαλους από δύσβατα μονοπάτια. Κάθε πενηνταράκι που οφείλετε προσθέτει εκατονταπλάσιο ποσό στο γήινο και στο συμπατικό χρέος σας. Εξοφλείστε όλες τις ηθικές και υλικές οφειλές σας μέχρι δεκάρας. Οι συμπαντικοί νόμοι που δεν αντιλαμβανόμαστε, κρατούν ισοζύγιο κάθε στιγμή.

Καλό ταξίδι Κατερίνα

Παύλος Αμπάτζης (1937 - 2024) Επ. Δικηγόρος

Πριν λίγες μέρες έφυγε από τη ζωή ο Παύλος Αμπάτζης, δικηγόρος μαχόμενος και μαχητικός επί σχεδόν πενήντα χρόνια. Τον θυμάμαι σαν και χθες, να μπαινοβγαίνει στις δικαστι-

κές αίθουσες με το αργό του βάδισμα, τους φακέλους στα χέρια και το τσιγάρο σχεδόν πάντοτε κρεμασμένο στα χείλη του. Κάποτε, όταν επιτρεπόταν το κάπνισμα, μονίμως αναμμένο, αργότερα σβηστό, όμως πάντα εκεί, λες σε ετοιμότητα. Με εκείνο το διεισδυτικό του βλέμμα σε «έκοβε» απ' την κορφή ως τα νύχια, πάντοτε ετοιμόλογος, πάντοτε χιουμορίστας. «Αντίδικος»

δύσκολος, εύστροφος, έπρεπε συνεχώς να βρίσκεσαι σε ετοιμότητα για να μπορέσεις να τον αντιμετωπίσεις, άνθρωπος με άποψη, με το θάρρος της γνώμης, με αυτοπεποίθηση.

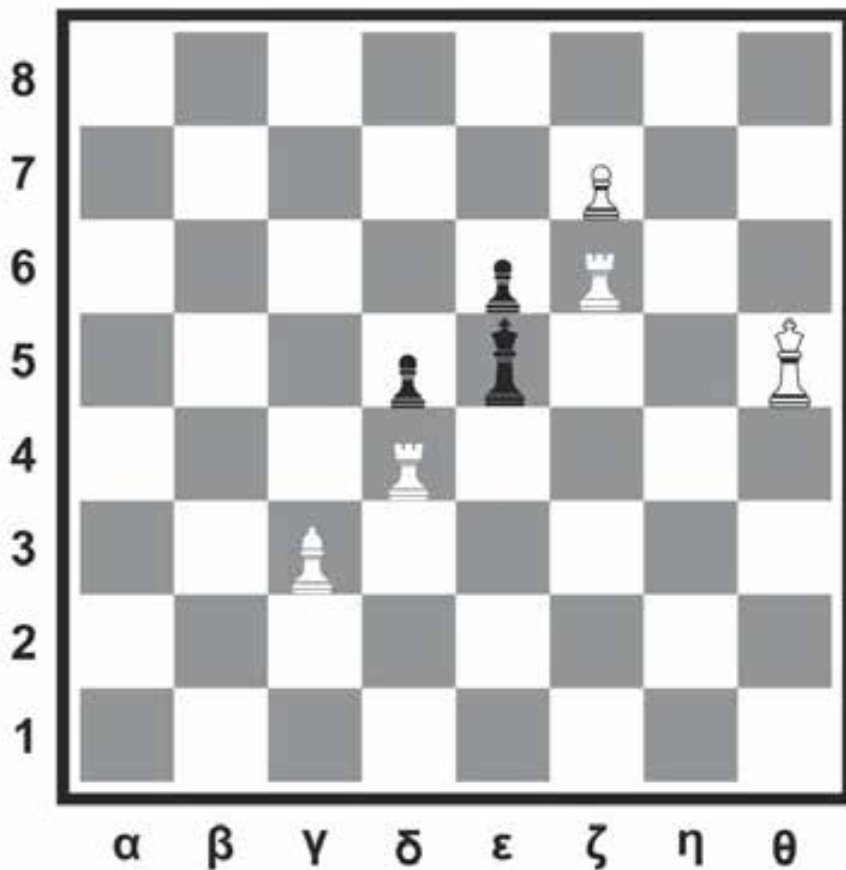
Ο Παύλος Αμπάτζης γεννήθηκε στις 14/09/1937 στην Κεφαλονιά. Αποφοίτησε από τη Νομική Σχολή Αθηνών στις 30/06/1965. Ήταν δικηγόρος Πειραιά για 48 ολόκληρα χρόνια, από το 1968 μέχρι το 2016. Με απόφαση του Δ.Σ. του ΔΣΠ του απονεμήθηκε ο τίτλος του επιτίμου δικηγόρου. Απέκτησε 2 παιδιά, την Ελπίδα και τον Διονύση, που είναι δικηγόρος Πειραιά.

Ηλίας Τζιτζικάκης

ΣΚΑΚ

Επιμέλεια Θεοδώρου Σαρρή
Δικηγόρου Πειραιά

Λευκά: Βασιλιάς θ5
Πύργοι: δ4 & ζ6
Αξιωματικός: γ3
Στρατιώτης: ζ7
Μαύρα: Βασιλιάς ε5
Στρατιώτες: δ5, ε6

Παίζει ο λευκός και κάνει MAT σε δύο (2) κινήσεις

Λύση:
1. ζ7 - ζ8 προσαγωγή σε Αξιωματικό
ο Μαύρος Fxζ6
2. ηδ4 - ζ4 ++ MAT

Ο ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

Διασκευή - Σκηνοθεσία: Γιώργος Ρούφας
Οργάνωση παραγωγής - ενδυματολόγος: Στελλίνα Ανεμά
Video art : Mark Vos

Συμμετέχουν:
Γιώτα Μπουρλετίδου
Δημήτρης Παπακυριάκης
Γιώτα Τσουνάκα
Ελένη Πατρικοπούλου
Ελένη Μπαγιονέτα
Σταμάτης Σουρμελής
Κέλλυ Σταματογιάννη
Εφη Κριθαρίδου
Κωνσταντίνος Βαλμάς
Αννα Κανάκη
Ελένη Πανιτσιδου

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΤΡΙΤΗ 16 ΙΟΥΛΙΟΥ ώρα: 21:00
ΤΕΤΑΡΤΗ 17 ΙΟΥΛΙΟΥ ώρα: 21:00